

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 9.

ΤΟΜΟΣ Β΄.

20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1892.

ΛΕΓΓΑΝΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΝΑΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΓΙΑΣΜΑΣΙΝ.*

Ἡ τοιαῦτα θεωρία κατὰ τὸ πλεῖστον ἀντίκειται εἰς τὴν ἱστορίαν. Παράδειγμα τι τῶν ἐγγειότων ἀρκεῖ τοῦλάχιστον ἡρώσε ἢ αὐτὸς ἐν τῇ ἰδέᾳ ταύτῃ· ἔστιν ὁ ναὸς τῶν Ταξιαρχῶν ἐν Βαλατῇ, ἔχων ἐντὸς τῆς περιοχῆς αὐτοῦ δύο ἀγίασματα, τὸ τῶν Ταξιαρχῶν καὶ τὸ τοῦ ἁγίου Νικολάου· ἄρα ζητούμεν δύο ναοὺς αὐτοῦ; Ἄλλ' αὐτὸς ὁ τῶν Ταξιαρχῶν ναὸς ἔχει τὸν ἀρχὸν τῆς παρούσης ἑκατοντατηρίδος εἶχε πάτριον τὸν ἅγιον Νικόλαον, ἐνίοτε δὲ καὶ πρὸ διακοσίων μόλις ἐτῶν παρὰ τοῦ πλείονος Ἀρχιεπισκόπου ἐκαλεῖτο, μετακομισθεὶς εἰς αὐτὸν εἰκότως τινὸς τῶν Ταξιαρχῶν ἐκ τοῦ ὁμωνύμου παρὰ τὴν πόλιν Βαλατῆ ἁρμενικοῦ (πρότερον ἡμετέρου) ναοῦ. — Ἡρέπει λοιπὸν δύο ναοὺς ἢ ναὶ ζητούμεν ἐκεῖ, ὅπου μόνος εἶχε θιατὸ ἐπὶ τρεῖς ἰσῶς αἰῶνας, ὁ τοῦ ἁγ. Νικολάου, μεταβαλὼν πάτριον ἅγιον πρὸ μᾶς ἑκατοντατηρίδος; — Μὴ ζητῶμεν ὀδύνητα.

Ἀναφέρων βυζαντινοὺς ἱστορικοὺς, ἐγνοῶ τοὺς δοκίμους, διότι τούτων γε καὶ τῶν ἱερογράφων καὶ ἀναξαρσιτῶν ἀπαιτεῖται ἡ μαρτυρία· συνδυαζομένου δ' αὐτῆς πρὸς τὰ κατὰ καιρὸς εἰρηθεύοντα λείψανα τῆς δοκιμῆς καὶ τῆς τέχνης ἐν γένει τῆς βυζαντινῆς συντελεῖ τὴν ἀκριβοῦς γνώσιν τῶν ζητούμενων ναῶν· ἐνίοτε δὲ γίνεται μνηεὶα παρὰ τισὶ τούτων καὶ τινων ἀγιασμάτων, ἀλλ' ἡ τοιαῦτα μνηεὶα ἀνάγει τὴν γενεὴν αὐτῆς οὐκ εἰς ἀρχαίους χρόνους. Ὁ φιλέτωρ Ἠλίας Ἀλεξανδριδῆς ὑπέμνησέ μοι πρὸ μικροῦ τὸ λούμα τῶν Βλαχερνῶν—ἐγὼ δὲ προστίθημι καὶ τῶν Ἀρσοβίνδου—καὶ τὸ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ὡς παρὰ βυζαντινοὺς ἀναφερόμενα, καὶ καθὼ ἀγίασματα· ὁ

δὲ κρῆσθρος τοῦ ἡμετέρου τμήματος κ. Γεώργιος Π. Βεγγερίδης ὑπενηθρῖζει με ὅτι «πάντες οἱ ναοὶ τῶν βυζαντινῶν εἶχον λούματα». Ἡ γνώμη τοῦ τελευταίου δέον ἢ διατυπωθῆ, καθὼς ἐξήγησα καὶ προαναγγελλόμενος, ὅπως ἐπὶ αὐτῆς ἐπιστημονικῶς γένεται ἀκρίβεια. Ἡ γνώμη τοῦ πρώτου δέον ἢ συμπληρωθῆ. Καθὼς ἐκλαμβάνουσιν οἱ πλείονες τὰ λούματα· ἄλλω ἐσφαλμένως οἱ μεταφράται ἐγραψαν αὐτὰ ἡλθεῖν. Οὐδαμῶς ἦσαν τοιαῦτα. Μοί φαίνεται δὲ ὀνόμαζον ἢ ἀποδείξη ταῦτα οἰκισθῆσαι πολυμυθῶς; καὶ καλὸς βυζαντινολόγος, οὐτινος ἀποκρῶσω γνώμην ὁμοίαν.

Ἡ μνηεὶα ἀγιασμάτων παρὰ χριστιανοὺς ἐστὶν ἀεζωιστάτη, διότι γινώσκουμεν τὴν ἐν Βυθροῦ κολυμβήθραν, εἰς ἣν ὁ «πρῶτος ἐμῶς» μετὰ τὴν ἡπ' ἀγγέλου «κατὰ καιρὸν» παραχρῆν τοῦ ὕδατος ἁγίως ἐγένετο. Ἄλλ' ἡ μνηεὶα τῶν λοιπῶν βυζαντινῶν ἀγιασμάτων ἐστὶ, κατ' ἐμὴν νεώτερα τοῦ Η' αἰῶνος. Ὁ λουτήρ καὶ τὸ λούμα τῆς Πηγῆς καὶ τῶν Βλαχερνῶν ἀναφέρεται παρὰ Παρθενόγεννητῶν, διὲν γε δὲ κατὰ τὸν Ι' αἰῶνα. Ἄλλὰ τὰ γενόμενα ἐν τῇ τῆς Πηγῆς ἀγίασματι θαύματα ἀναφέρονται ὑπὸ Νικηφόρου Καλλιέστου τοῦ Ξανθοποδίου κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα. Ἀρχαιότατον ἀγιασμένον ἔδωκε καὶ θαυματουργὸν παρίσταται τὸ ἐν Νέωνε ἢ Κολλοῦσαις τῆς Πηγῆς, μετ' αὐτὸ τὸ τῶν Γερμίων τῆς Βαλατίας, ἴσως καὶ ἐν Σωτηροπόλει τῆς Βιθυνίας, ἐπίσης ἐς ἀρχαίον παρίσταται τὸ λούμα τοῦ ναοῦ τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ ἐν Τοῖς Ἐῶσεβίου, νεώτερον δὲ τὸ λουτήρ τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου τοῦ Νεωρίου.*

Ἠλὴν τοῦ τελευταίου, τὰ λοιπὰ ἀναφέρονται παρὰ Παντολέοντι διακόμῳ καὶ χαρτοφύλακι τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἀλλ' ὁ χρόνος τῆς ἀκριβῆς τοῦ Παντολέοντος ἐστὶ νεώτερος τοῦ ΙΒ' αἰῶνος, ὡς ἐστὶν ἰδίῳ παρὰ Ondini ἐν τοῖς Comment. de Scriptoribus Ecclesiae antiquis, τόμ. Γ', στίλβ. 229 — 230. Ὁ δὲ Συναξαριστῆς τοῦ Μαυροῦ ἀναφέρων καὶ τοῦτο καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου τοῦ Νεωρίου πάντως ἐγράφη

(*) Ἴδε ἀριθ. 8, σελ. 144—145.

* Ἡμοῖν τῆς Θεοτόκου ἐν τῇ ἀκρίβῃ τῆς Ἐξουσίας Νεωρίου

μειον να επιδοθώμεν εις διάφορα παίγνια, εις τὸν χορόν. Ἡ δευτέρα, κωμωδική, διὰ μύθου, διδάσκει ἡμᾶς ὅτι ὁ ἔρωσ εἶναι τὸ κόσμημα τῆς ἡμετέρας ζωῆς: κριμα τοῖς περιφωτισμένοις, ὅσοι μεγάλως τῶν ἀσπασμῶν ἀπομακρύνονται! Διὰ τὴν τρίτην ἡ ἐκ νεωπῶν ῥοδῶν ζῶνη, ἣτις περιβάλλει τὸν τράχηλον καὶ τὰς λεπτὰς αὐτῆς πλευράς, πληροφορεῖ ἡμᾶς ὅτι προεδρεύει τῆς ἐν συμποσίοις χαρῆς. «*Εἴθε αἱ εὐχαὶ ἡμῶν ν' ἀπευθυνθῶσι καὶ εἰς τὰς τρεῖς τάξεις. Ἐπαρήσατε αὐταῖς τὸν τύπον τῶν ἡμετέρων ἀπέψεων. Ἄν ἄλλοι προσέθῃσι νὰ γράσῃτε, προσέξτε νὰ μὴ εἰσδύσωσιν αἱ ἡδοναὶ αὐτῶν καθ' ὅλοκληρον εἰς τὰς ἡμετέρας καρδίας. Φοβήθητε τὴν τύχην τοῦ Ἰλα, ὅστις πληρέστατα ἐγνώσκει τὴν τῶν νεμεσῶν εὐνοίαν· δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποστῇ τὴν ἀφρονίαν αὐτῆν τῶν ἡδονῶν καὶ ἡ πικρία αὐτοῦ ζώῃ ὑπεχώρησεν εἰς τὰς τῶν θεαινῶν περιπτώσεις. Οὕτως ἐκάνεισεν τὸ πρᾶγμα αἱ θεοί. Τούτου ἐνεκεν ὀφείλετε νὰ ἦσθε συνετοὶ καὶ νὰ ἐπανέλθητε αἰσίως. Οὔτε ἡ Πατρίτις, οὔτε τὸ Μεταπόντιον, οὔτε ἡ Σεβαστή Προκλιεὶς ἐξιστοῦνται τῇ Συβάρει ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ παρέχειν πᾶν εἶδος χαρῆς.»*

Οἱ δοῦλοι ὑπεσχέθησαν ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἠθέλησεν ὁ Εὐφορίων. Κατὰ τὴν ἀντολήν λοιπὸν τοῦ ἡλίου, ἐτρέψασκε τὴν πρὸς νότον ὁδόν, ἣτις διὰ τῆς ἀκτῆς καὶ διὰ μέσου δάφνης καὶ μίνθης χωροῦσα, ἦγεν εἰς τὴν τεῖχην τῆς Συβάρως. Ὁ γέρον μόνος εἰς τὰ ἔδρα κημερικῶς ἐνδιέτριβεν ἔργα, θεωρῶν αὐτὰ ὡς ἡδονάς. Τὸ κλαδευτήριον ἀνὰ χεῖρας ἔχων περιεκάθισε τὰς νεαράς ἀπίους, ἐνεκέντριξε τὰς ἀγρίας ἐλάϊας, διετίθει τὰ ἀνθοῦντα κλήματα περὶ τὴν ὄψαν τοῦ ἀντροῦ αὐτοῦ, εἰς τρόπον ὥστε ἀπ' αὐτοῦ τοῦ οὐδοῦ νὰ τέρπηται τὸ ὄμμα καὶ, ὅταν συνέλαγε τὰς μωσχόφρους σταφυλάς, ἐξέλεγε τὰς βελούτους καὶ ἀριεῖρους αὐτάς πρὸ τῆς προταμῆς τοῦ Πανός. Αἱ λοιπαὶ συνελθόντο, διότι προσήγγιζε τὸ φθινόπωρον, ὃ δὲ γέρον, πετῶν ἐν τῷ πλουθῇ, ὑπέθεν ἔρρει τὸ ῥοδόχρουν γλαῦκος, συνατίθει λαμπρὰ πνεύματα ὡς ἄλλος Πυθαγόρας, ἐξυμνῶν ἐν αὐτοῖς πᾶσαν αὐτὴν τὴν τῶν πραγμάτων ἀρμονίαν, ἣτις αἰωνίως ἀναγεννάται. Εἶτα δι' ἀργυρᾶς γλυφίδος, ἐγλυφεν ἐπὶ σκελῶν, ἕνα ἐγγράφη ἐπ' αὐτῶν τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ ἀνηρότησιν αὐτῆς ἐν εἰδει εἰκόνας ἐπὶ τοῦ κορμῷ νεαρῶν παιδίων.

Κατὰ τὴν νύκτα τῆς πέμπτης ἡμέρας ἐνοὶ ἐθύμαζεν ὅτι ἐνθρόνουν αἱ δοῦλοι νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς αὐτὸν καὶ διηρωτᾶτο μήπως οἱ πτωχοὶ αὐτοὶ φλοῖ ἐλησμονήσαν αὐτὸν ἐν τῇ πόλει, παρετήρησεν ἐκ τοῦ νότου ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μολοντί ἀπὸ πολλοῦ εἶχε θύσει ὁ ἥλιος, ἀσθενῆς τι φῶς. Τὸ φῶς τοῦτο ἦτο ὑποροδόχρουν καὶ ἀπαλὴν προῖκλει ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἀρχυροχρῶν ἀκτῖνας, αἵτινες ἐξεπέμποντο ἐκ τοῦ διασκῆ τῆς σελήνης. Βαρουθίεις νὰ θεᾶται αὐτὴν ὁ Εὐφορίων ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς· ἔχων δὲ τὰ νύκτα ἐστραμμένον πρὸς τὸν ἐκ τοῦ βορᾶου ἀποτελούμενον τοίχον, ἐπρωστὰτεῖτο ὑπὸ τῆς ἀνακένδρος ἀπὸ

τῆς ὑγρασίας καὶ τῶν ἐναδρῶν τῶν ἀστέρων. Ὁδ' ἐξελθὼν ἐν τῇ αὐτῶν δι' ἀνθρωπῶν καθήμενον καὶ παρατηροῦντα τὸν οὐρανόν. Ἄλλ' ἐκούμωτο καὶ αἱ πηγαὶ ἐψιθύριζον ἐν τῷ λυκόφωτι.

Τὸ ξανθὸν χροῖμα τῆς θαλάσσης διήρκεσε μέχρι τῆς πρωίας, ὃ δὲ γέρον, ἥμισυ γινώσκων τοὺς τῆς φύσεως νόμους, ἀφυσπνισθεὶς, διηρωτᾶτο μήπως ἡ φῶς κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὄξ' ἤρετο τὴν μεσημέριαν. Κατ' ἤθε λοιπὸν μεταξὺ τῶν ἀνθῶν αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ ἀνησυχία αὐτοῦ ἦτο τοιαύτη, ὥστε δὲν ἤθελε ποσῶς νὰ θίξῃ αὐτά. Ἐχώρησε δὲ κάτωθεν τῶν ἀπίων αὐτοῦ, φοβούμενος μήπως μακρυνθῶσιν αἱ ἀπὸ τῶν κλάδων αὐτῶν κρεμύμενοι ὠραῖοι καρποί. Κατόπιν ἰδιαιτέρην λαβὴν στήσιν παρὰ τὸ ἔδαφος, ἐπεδύθη παρὰ τοὺς σικυοὺς καὶ τὰ ἄλλα λαχνηκὰ εἰς ἐλεσιώτερὰ ἔργα, ἄτινα, μὴ ἀπαιτοῦντα ἰδιαιτέρως προσπαθειάς, κατελίμπανον αὐτὸν εἰς τὴν ἐκστασιν, ἐν ἣ διατέλει.

Περὶ τὴν μεσημέριαν, ὅτε ἐτελείονε τὴν συμπλοκὴν διωδικῶς πυροχρόων κρομμύων διὰ τὴν χειμερινὴν αὐτοῦ προμήθειαν, βαδισαμένη βήματα ἀντήχησαν ἐπὶ τῶν προπύλων τοῦ λαῶν. Ὁ Εὐφορίων ἐφώνησεν:

- Εἰσθε σείς, Σύρων, Ἰκέτης;
- Ἐγὼ εἰμι, ἀπῆλθες φωνή τις ἐγγύθεν. Καὶ ὁ Σύρων ἐνεφανίσθη. Ὁ γέρον περιτρίμης δὲν ἐτόλμα νὰ ζητήσῃ νέα· διότι αἱ χεῖρες, τὸ στήθος, ἡ κόμη τοῦ Σύρωνος ἦσαν μεμαρτυμένα ἐκ τοῦ κενού. Ἄλλὰ μνηστικῶς τὴν φωνὴν ἐρώτιζε τὸ βλέμμα αὐτοῦ.
- Κύριε, εἶπεν ἐκεῖνος, εἰσδέξτε εἰς τὰ ἀπόρητα τῆς μοίρας. Ὁ ἡμέτερος Ἰκέτης ἔσχε τὴν τύχην τοῦ νεαροῦ Ἰλα.

- Τί λοιπὸν! Ὁ Ἰκέτης ἀπόλιε το;
- Ἄν ὄλεθρος ἦναι τὸ κακὸν ἐρεσθαι ὑπὸ τὴν ἐπιήρειαν τῆς ἡδονῆς, πᾶσα ἡ Συβάρει καὶ ὀλόκληρος ὁ λαὸς αὐτῆς ὄξ' ἀκαταστρέφοντο ὑπὸ τῆς χεῖρας τῶν Λαρίτων.

— Ἀληθῆ λέγεις, Σύρων, ὀλόκληρος ὁ λαὸς τῆς Συβάρως;

Ὁ δοῦλος ἐδαίξε διὰ τοῦ δακτύλου τὴν ἐρυθρὰν κλιθεὶ τῆς θαλάσσης, τὴν ὑπόταν ὃ ἰσχυρὸς ἦλιος δὲν κατάρθωσε ν' ἀπαλείψῃ. Τὰ κήματα ἐφαίνοντο ἀμυδρόντα.

— Παρατηρήσατε, κύριε, παρατηρήσατε τὴν ἀνεπαρκείαν τῆς εὐλογίας. Ὅπόσα πλοῖα κατέπιεν! καὶ ὅμως ἐντὸς ὀλίγου ὧρῶν τὸ ὕδωρ ποταμοῦ τινος ὄξ' ἔγη κατακλυμμένα τὰ λείψανα αὐτῶν!

Ὁ Εὐφορίων, γίνων δάκρυα, προσήγγισε τῷ δούλῳ ἔργον. Ἐπὶ σὺκα καὶ λευκὸν τυρίον, ἀποθίδοντα τὰς ἀσπόμεναι κατόπιν δεινῆς ἐκ ταξιδίου κοπώσεως. Εἰς τούτοις προσέθηκε (διότι συμπεριεφέρετο πρὸς αὐτὸν ὡς πρὸς μαθητὴν μάλλον) σταχυῖνας οἶνον, ἐκ σταχυῖνων, αἵτινες ὠφέλιμα ἐν τῷ λαρίσκι, οἶνον ἀρωματισθὺς ὡς τὰ ξύνη. Ἀφ' οὗ δὲ αὐτὸ συνετέλεσεν ἔργον ἀνάγκης τῶν δυνάμεων ἐκεῖνον, παρανόγη:

αὐτὸν διὰ σκληρῶν ἐρωτήσεων περὶ τοῦ εἶδους τοῦ θανάτου τοῦ Ἰκέτου καὶ περὶ τῶν Συβαρίτων.

«*Γινώσκατε, Εὐφορίων» ἐπανέλαθεν ἐπὶ τέλους ὁ θεράπων αὐτός, αὐτὴ ἡ Συβάρει ἀπέβη ἀπὸ πεντηκονταετίας ὁ θυμασμός τῆς τε μεγάλης Ἰλλυθῆος καὶ τοῦ κόσμου. Τὰ τεῖχη αὐτῆς εἰσιν ἐκτισμένα ἐκ σπανίων μαρμαρέων, μετὰ πολυτίμων κοσμημάτων ἐπικεκολλημένων ἐπ' αὐτῶν. Αἱ πλείστα τῶν στεγῶν αὐτῆς διαλύμπουσιν ὡς ἡ χρυσός, αἱ πενιχρότεραι εἰσιν ἐπαργυροί, πᾶσαι δὲ αἰωροῦνται πρὸς τοὺς ἀστέρας. Ἡ τέχνη τῶν ἀρχιτεκτόνων αὐτῆς ὑπερβαίνει καὶ αὐτὴν τὴν παρ' Ἀθηναίους τελειότητα.*

Ἐτέρπειται τις ἀκούων τὴν ἀπειρὸς γλυκεῖαν αὐτῶν γλαῦσαν, ἀπὸ ἔτους δ' εἰς ἔτος καθύρωσιν ἀξέοντας τοὺς ἐξ ἡδονῶν καὶ καλλονῆς θεασυροὺς αὐτῶν. Τὸ θυμαστικώτερον ἡμῶς παρ' αὐτοῖς εἶναι τὸ θεήσκευμα, ὑπερπρεσβεύουσιν. Δὲν ἀφιερῶσι τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὔτε σπονδῆς οὔτε ἐκατόμβας. Μάταια ταῦτα, λέγουσιν· ἀλλ' ἐργάζονται πᾶση τῇ καρδίᾳ εἰς ἀρωμαίωσιν πρὸς αὐτούς. Ὅν τρόπον παρακολουθεῖτε τὴν φύσιν, εὐλαβῆς Εὐφορίων, οὕτως ἀρωμαίζονται καὶ αὐτοὶ τοὺς Ὀλυμπίους, ἰδίᾳ δὲ τὸν Δία καὶ τὴν Ἀφροδίτην, τοὺς εὐδυνάμωστέρους πάντων. Ἡ ἑορτὴ ἀποτελεῖ παρ' αὐτοῖς πρόφασιν μόνον πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν ἡδονῶν.

«*Οὕτω συνέβη ὥστε νὰ ἀπονεύωσι τιμὰς πρὸς τὰς τρεῖς θεῖας Χάριτας, ἕνεκα τριῶν ἐπιτυχιῶν ἐσχάτως ἀνακαλύψεων ἐκ μέρους τῶν καλλιτεχνῶν αὐτῶν. Εἰς τῶν μουσικῶν αὐτῶν ἐδίδαξεν αὐτούς τὸ νέον εἶδος προσηλοῦς αὐτοῖς χοροῦ: τούτου ἐνεκεν ὀλόκληρος ἡ ἡμέρα τῆς χθὲς, ἐφόντο ὁ ἥλιος ἐφαίδρυνε τὸν οὐρανόν, παρακολουθήσαμεν ἐγὼ τε καὶ ὁ Ἰκέτης τὰς κινήσεις τῆς καλλιμύρφου πόλεως, ἣτις ὠρχεῖτο ἐν ταῖς πλατείαις, ἐν ταῖς ὕδασι, ἐν ταῖς ἀνδρείαις τῶν οἰκημάτων καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς ἰδιαιτέροις δώμασιν. Οἱ διερχόμενοι ἵπποι, ἐξευγμένοι ἐν ἀρμασιν ἢ ἀναθήκας φέροντες, μεταίχον τῆς κοινῆς εὐθυμίας καὶ ἐπανηγυρίζον διὰ μεμαρτυμένων πηδημάτων τὴν λεπτοφυῆ θεότητα, ἣτις παίζει τοὺς ἀστραγάλους ἐν τῇ κατωκίᾳ τῆς Ἀφροδίτης.*

«*Εἶτα, πρὸ τῆς λήψεως τοῦ Ἰσπερού, μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου δέκα λεπτοφουεῖς κόραι καὶ δέκα τῶν εὐρεθέντων ἀρίστων μαιρακίων ἐνεφανίσθησαν ἐν τῷ θεάτρῳ. Ταῦτα ἀπεκάλυψαν τὴν ἐφεύρεσιν ἱερείας τῆς Ἀφροδίτης (ἦτο δὲ αὐτὴ νῆα τελετῆ τῶν τοῦ ἔρωτος μυστηρίων), Εὐφορίων, ἦν καὶ ἐξετέλεσαν... ἡ εὐπρέπεια μοι ἀπαγορεύει νὰ σοὶ ἐκφράσω (διότι λευκὴν ἔχεις τὴν κόμην) τὰς θείας χαριτίας, αἵτινες ἐπηκολούθησαν τὸ μέλημα τοῦτο. Ἡ δευτέρα τῶν Χαρίτων ἐπετήρει τὴν τελετὴν. Σωρὶ μύρτων ἔκτισεν ἐν ταῖς γωνίαις τῆς σκηνῆς. Ὀλόκληρον τὸ θεάτρον ἦτο παραδεδωμένον εἰς τὸν ἱερόν αἴστρον. Μάλιστα· ἕκαστος τῶν θεατῶν, ἀνεστραμμένους καὶ τὰ ὄμματα πρὸς τὸ νόσηρον διευθύων, ἠσθάνετο ὅτι ἀπὸ νεφῶν πορφύρας ἔρρει τοιαύτη γλυκύτης, ὥστε ἐφαίνετο ὅτι οἱ θεοὶ διέχεον εἰς τὰς ἀρτηρίας ποταμῶν ὕλον νέκταρος.*

«*Ἄλλ' ἡ νύξ ὑπῆρξεν ἐκθαμβωτικώτερη. Ἡ τρίτη τῶν Χαρίτων διεσπείραζε τῆδε κάκεισε σωροὺς ἠνθισμένων ῥοδῶν. Μάγειροι τῆς πόλεως κατήρτισαν ἀριστογυμνάσιον, οὕτως τὴν ἰδέαν οὐδέποτε εἶχον συλλάβει οἱ θνητοί· ἐφόντο δ' ἐγὼ ἠδυνήθη νὰ ἐνοήσω ἐκ τῶν λόγων τῶν θεραπόντων, τούτο ἀπετελεῖτο ἐξ ἀπλῆς ἀναμίξεως ἐλαίου ματ' ὡς τὸ τοσοῦτον κοινῶς ἐνταῦθα ἰχθύος. Οἱ θεοὶ γινώσκουσι τὴν τροπὴν παρήγη ἐξ αὐτῶν ἀπκράμιλλος χυβροσία, ἦν παρείχον ἐδέσματος χάρην, καυστηρίαν, ἐνεχούσαν ὁσμὴν σκοροῦδος καὶ περιβαλλομένην ὑπὸ περικύκλου ἐκ μελίτος.*

«*Ἐν τῷ μεγάρῳ, ὅπερ ἐπέιχε τύπον αἰθούσης συμποσίου, οἱ πολιτικὴ ἐκείνητο ἐν σειρᾷ, εἰς δεκακισχίλιους ἀνερχόμενοι. Ἰσχυροὶ δὲ ξένοι, γενόμενοι δεκτικοὶ ἄνευ διακρίσεως ἔθνους καὶ κοινωνικοῦ βαθμοῦ, ἐλευθεροὶ ἄνδρες ἢ δοῦλοι, κατελίμπανον διαφόρους θέσεις κατ' ἀρέσκειαν. Ἡ ὄρεξις εἶχε κεντηθῆ σόδαρῶς ἐκ τῶν χορῶν τῆς ἡμέρας καὶ τῶν ἀσπασμῶν τῆς ἑσπέρας. Δικθίσεις, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως διεγεγραμμένοι, ἐξώγουν τοὺς ἐστεμμένους κροτάφους. Ποιητῆς ὑποτακτικῆς ἕνα ἀποθνήσκον κατὰ τὴν ἀκμὴν τῆς ἐλπίδος ταύτης.*

«*Ἡ λαμπρὰ αὐτῆ τελευτῆ ἐξυμνήθη ὡς αἰσῶς αἰωνός. Ὁ ῥοδώθης οἶνος ἐκυκλοφόρησεν. Ἐπὶ τέλους τὰ ποθοῦμενα τριβλία ἐνεφανίσθησαν ἐν μακρῆς σειραῖς, διαχέοντα ἠδὺ ἀρωμα. Ρίγας χαρῆς συνεπήγαγε τρομάδῃ κινήσιν εἰς πᾶσας τὰς ἑδρας· ἀθέβλιον ὅμως ὅτι αἱ ἑδραὶ δὲν ἐσκήρτησαν πρὸ αὐτῶν τῶν δαιτυμόνων. Τελευταῖος ἐγὼ ἀφιόμηνος, ἐκαθέσθην ἐπὶ τοῦ ἔδαφους καὶ ἠθροῦν τὴν γῆν τρέμουσαν. Ἄλλ' ἔπραξα ὅ,τι καὶ πάντες οἱ ἄλλοι· ἐφάρμικα ἐπὶ τῆς θαυμασίας ἀμβροσίας. Ἀδύνατον, Εὐφορίων, ἠδύνασο νὰ συλλέξῃς πᾶσας τὰς ἀναμνήσεις σου· ἀνεμίνυες ἐν διπλῷ κυπέλλῳ σταχυῶν τῶν ἀρίστων οἶνων, οἵτινες παρήγησαν ἐκ τῶν ἀμπελώνων τῆς Σικελίας, Κρήτης καὶ Λίου ἀπὸ ἐκτονταετίας ἡλῆς δὲν ὄξ' ἐσχημάτιζες πάλιν ἰδέαν τῆς μέθης, εἰς ἣν ἐβουθίσθη. Τὸ ἄρωμα τῶν θεαινῶν περικύκλου με ὥσπερ χιτῶν. Ἀθάνατοι λύραι ἀνέειδον ὕψηλότερα μέλη. Ἡ πνοὴ τῶν ἐννέα σφαιρῶν ἀνήγε τὰς σκέψεις μου, ὡς τὸ κύμα ὑποβαστάζει τὴν τροπίδα καὶ τὰ ὕψαλα τοῦ σκάφους ἐν τῷ Ἄκκεανῷ.*

«*Ἐπὶ τέλους ἐξῆλθον τοῦ οἴκου τούτου. Πᾶσαι αἱ κεφαλαί, κεκαυλωμένοι, ἐξηπλοῦντο ἐπὶ τοῦ ὑποπετάσματος· παρ' ἐμοὶ ἤκουσα ἀσθενῆ τινος ἦχον ὡς χορδῆς διασπωμένης· ἦτο ὁ δοῦλος σου Ἰκέτης ἐκπνεών. Αἱ ὠραιόταται αὐτοῦ παρεῖαι ὑπεμεθίων. Τὰ χεῖρα αὐτοῦ κεκλεισμένα, δὲν ἐζήτουν πλέον εὐδαμονίαν. Ἐδοκίμασα νὰ κινήσω αὐτόν· ἀλλ' ἦτο πρᾶγματι νεκρός. Βαθεῖα ἐπεκράτησε σιγῆ. Μόνον κατὰ στιγμὰς τινεσ ἐξηφανίζετο πρὸς αὐτὸν τι. Πρὸς τούτοις σβεννυμένοι καὶ τῶν δάδων, διεχέετο σκότος. Οἱ δοῦλοι τῆς Συβάρως, μὴ λυθόντες μέρος ἐν τῷ συμποσίῳ, ἐρρίπτοντο ἐπὶ τῶν ἐναπολειφθέντων βρωμάτων, ἐκορέννοντο, ἀπεμύζον καὶ τὴν*

ήδονήν ἐξ ἐκάστου βλωμοῦ καὶ περίε τῆς ἀπερχάντου αἰθούρας καὶ κατὰ μήκας τῶν βελήμιδων, αἵτινες ὠδήγουν εἰς τὰ μακρῆρα ἀνέμωσαν, ἀνοιχτὰ ἔχοντες τὰ χεῖλη, ἐκ τῆς εὐδαμονίας αὐτῶν φάλαξ μέχρι τοῦ φυσικῶς θύνατοῦ ὁρίου καὶ ἀποβῶσιν ἄρμωι πρὸς ἄνακτον . . .

» Πῶς δὲ κατώρθωσα νὰ ἐγερθῶ; Γινώσκω ὅτι ἡ γῆ ἐγγύς καὶ ἐμυκάτο κατωθὲν μου κατὰ παράδοξον τρόπον. Περιστρέψας τὸ βλέμμα ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς τοῦ συμπόσιου ἐκτάσεως, παρετήρησα ὅτι ἤμην ὁ μόνος ζῶν. Διασκελιζῶν δὲ πτώματα ἐξῆλλον εἰς τὴν νύκτα. Ἐβρεχε βροχὴν ἀνημμένω ἀνθρώκων καὶ μελαίνης τέρας: ὀλόκληρος ὁ οὐρανὸς περιεκαλύπτετο ὑπὸ μυστηριώδους πυρᾶς. Ἡ πρόσφεις τοῦ μεγάρου τοῦτου, τὸ ὕψιστον κάλλος, ὅπερ ἠδύνατο τις νὰ θεωρήσῃ ἐν τῷ κόσμῳ, εἶχεν ἀνεμεθόλωσεν προσβληθῆ ὑπὸ τοῦ ὑπερῶου πυρᾶς. Τὸ ἀριστούργημα τοῦτο συνετελείετο ἀκαθάρτως ἐκ τοῦ σημείου δι' οὗ ἠπελάει τὸν ἔμπυρον. τοῦτέστι τὸν ἀνώτατον οὐρανόν. Πᾶσαι δὲ αἱ οἰκίαι μετὰ τῶν λιθωμάτων καὶ τῶν πολυτήμων αὐτῶν μετ' ἄλλων, ἀπήστραπτον οὕτως ἐκ τῆς κυρῆς.

» Ἡσυχίαν κατὰ μήκας τῶν προχομμάτων διότι αἱ πύλαι ἦσαν κλεισμέναι καὶ μολοντί οὐδεὶς ἐφορούει αὐτάς, εἰς ἀνθρώπος δὲν ἠδύνατο νὰ κινήσῃ τοῦς κολοσιαίους μαλλούς, οἵτινες συνεκράτουν ἐκαστον κλειθρον. Ἐκυλίεθον εἰς τὸ βῆθος τοῦ λακκου, ἔκρου ὄντος εὐτυχῶς. Εἰς ἀπόστασιν βημάτων τινῶν, ἀπῆλθον βίβλων ἐνόπλων ἀνδρῶν· οὗτοι τραχέως ἐγρῶντο γλώσση καὶ εἶχον βραχγνώδη σωνήν καὶ πυγμῆς τασούτον γονδροειδεῖς, ὥστε ἠδύνατο νὰ μὲ φονεύσωσιν. Μικρὸν ἀποπέτω εἶδον ἄλλους, οἵτινες, μετὰ μεγάλης σπουδῆς, ἐσκαπτον ὑπὸ τῷ φῶς τῆς σελήνης γὰνθάκα πλάτους ἐκατὸν περίπου ποδῶν. Σπᾶθαι καὶ λόγχαι ἤστραπτον πλησίον τούτων τῶν ἐργατῶν. Ἐπόλεμα νὰ ἐρωτήσω αὐτούς τί ἐπραττον ἐκεῖ κατὰ τὴν ὄραν ἐκείνην, ἀλλ' ἐκείνοι, συλαθόντες με καὶ σκληρότερον, πολλῶ σκληρότερον τῶν πρώτων πρὸς με προσενηθέντες, ἐράδιδον καὶ εἶτα ἐδίωξαν με βιαίως διὰ μέσου τῆς πεδιᾶδος, ἀπαγορεύοντές μοι διὰ μεγάλων ὄρκων καὶ χαριτιῶν τοῦ νὰ εἰσελθῶ ἐν νέου ἐντὸς τῶν τειχῶν.

» Βουκόλος, ὃν εἶχον συναντήσῃ οὐ μακρὰν τοῦ μέρους τούτου, μοὶ εἶπεν ὅτι οἱ στρατιῶται οὗτοι εἶχον ἄρτι ἔλθει ἐκ Κρότωνος ὑπὸ τὴν ὄληγαν Μίλωνος τοῦ Πυθαγορείου. Ἦρχοντο δὲ νὰ καταλάβωσι τὴν Σούβριν καὶ, φοβούμενοι τὰς ἐφευρέσεις, δι' ὧν ὁ λαὸς οὗτος ὑπερίσχυε τῶν γειτόνων ἐν τῇ πολεμικῇ τέχνῃ, δεινόνοιον πρὸς βροχὴν μεγάλῃν διώρυγα, δι' ἧς ὁκ ἔχονον τὰ ὕδατα τοῦ Κρόθιδος ἐπὶ τῆς τρυφιλῆς πύλεως. Ἐχώρουν ἤδη ἐν τῇ ὁδοῦ μου, κατὰ γελῶν τῶν τῆς Κρότωνος στρατιωτῶν. Ἄν μοὶ ἐπαδείκνουν πλείονα σεβασμόν, ὅκ ἔσπευδον ν' ἀναγγεῖλαι αὐτοῖς ὅτι εἰς μάτην ἐκοπίων.

» Ἄλλ' ἐξήκοουσθον φεύγων. Ἄπο καιροῦ εἰς καιρόν, στρεφόμενος, παρετήρουν αὐτούς, ἐξηντλημένους

ἐν μυρίοις ὅσοις ἀγῶσι, διανοίγοντας τὰ σπλάγγνα τῆς γῆς, ὠθοῦντας τὰ ὕδατα πρὸς μέγαρα, κατειλημμένα ἤδη ὑπὸ τοῦ πυρῆς τοῦ οὐρανοῦ, αἵτινα δὲ ἐβλεπον ὡς μὴ καίμενα πολὺ πλησίον τῶν προμαχώνων καὶ ἐλάμβανον τὰς μακρῆρατέρας προφυλάξεις τῆς πολιτοκρατικῆς ἐναντίον λαοῦ εἰκοσκακισχίλιων μακρῶν ὀνητῶν . . .

Τοῦ γηραιοῦ Κύφωριονος σιγῶντος πρὸ τῆς ἀφ' ἧς αὐτοῦ, ὁ Σύρων ἐπανέλαθεν:

— Ἦδη, κύριε, εἶδὼ ἤλθον, διότι ὠδυσσα ὀλοκλήρον τὴν νύκτα. Ἐπιθυμῶ νὰ σὲ παραγορήσω ἐπὶ τῷ ἐγκλήματι τοῦ ἡμετέρου Ἰκέτου.

— Ἐγὼ, Σύρων, ἐπεθύμουν νὰ μ' ἐξχαγγῆς τῆς ἀνησυχίας. Πῶς μοὶ ἀφῆγεις τοιαῦτα πράγματα ἀφ' οὗ μετέγες τῶν ἐρωτῶν τούτων τῶν Χάριτων; Ἐπίμνησας τὰς δύο πρώτας Χάριτας διὰ χάριτων καὶ ἀσπασημῶν. Καὶ ἐγεύθης μέχρι βλάβης, ὡς μοὶ λέγεις, τῆς τρίτης τῶν ἡδονῶν τῆς Σουβάρως; . . .

— Ἀληθὲς τοῦτο, ἀγαπητέ μοι κύριε.

— Τὴν δὲ τρίτην Χάριτα, ἧς ἐπεθύμεις, εἰς ἀνεκλήρητον τῶν τασούτων χαρηγηθειῶν ἠδύνατο, τὸ δῶρον τῆς ζωῆς σου; δὲν ἐματίζωσας τὸν πόθον αὐτῆς, Σύρων; Διότι κηρύσσεις ὅτι ἐγαθῶν τῶν ἐδεσμάτων, αἵτινα ἐκείνη ἐπέπνευσε. Ἄλλ' ἴσως ὁ ἀνέμικτος ἐν ταῖς ἡδοναῖς τῶν Σουβαριτῶν ὀλίγον τῆς ἐγχαρτείας ἐκείνης. ἦν συνέστασά σοι κατὰ τὴν ἀνεκλήρητον;

— Μετὰ βεβαιότητος λέγω, Κύφωριον, ὅτι ἐλησμονήσα καθ' ὀλοκλήρου τὴν σφῆν ταύτην παραγγεῖλαι. Ἄπ' αὐτοῦ τοῦ γελῶντος οὐδοῦ τῆς πύλεως αἱ ἀπορήσεις μου ἐγκατέλειπόν με. ἡ τύχη δὲ μόνον κατώρθωσα νὰ μὲ σώσῃ, ἡ καὶ ἡ ἑλληνικὴ πειθακῆς, ἐπιθυμῶσα νὰ σοὶ γνωρίσῃ τὸ τέλος τῆς Σουβάρως. Κίμλ βέβαιος ὅτι ἐμεθύσθην ἐκ τῆς θείας τρυφῆς. Ἡ στιγμή ἐκείνη ἐνέκλειε τασούτην τελειότητα καὶ τασούτων σαφῶς ἐνόμισα ὅτι ἀπέβην ἡμῶς τῷ Διὶ ὥστε ὀλόκληρον τὸ αἶμά μου ἠδύνατο νὰ βούσῃ χωρὶς ποσῶς νὰ μεμψιμοιρήσω, διότι ἡ τύχη οὐδὲν μοὶ ἐπιφυλάσσει πέραν τούτου.

Ὁ ἀτυχῆς Σύρων δὲν εἶχε παρατηρήσει πῶς αἱ ὄφρες τοῦ κυρίου αὐτοῦ συνεσπῶντο εἰς ἐκαστον τῶν λόγων αὐτοῦ, ὅποια δὲ ἀγκυλῆσαις ἐπλήρησεν τὰ τοῦ μετώπου ἀγγεῖα ἐναντίον ἐκείνου, ὅστις ἠδύνατο νὰ ζήσῃ, ἀφ' οὗ εἶχεν ἐξουσιωθῆ τῷ Διὶ ἐξηκολούθει λοιπὸν τὴν μορὰν αὐτοῦ κυρησιολογίαν:

— Εἶδον ταῦτα, Κύφωριον. Καὶ, διὰ τὸν τὴν ἑλληνικὴν ἐκείνην στιγμήν, ἐξ ἧς αὐτὸς οὗτος ὁ Ἰουδαεὺς ὅκ ἠρνεῖτο νὰ ἐπιστρέψῃ . . .

Ταῦτοχρόνος, ἐνθ' ἐμφοτικῶς ἐξέφραζε τοὺς λόγους αὐτοῦ, ἐξέτεινε τὸ ἐξ ἰσχυρῶν μουσικῶν ἀποτελούμενον στῆθος, ἐν ᾧ ἦνοιε ἡ νεότης.

— Δὲν μ' ἐμπαίζεις ποσῶς; εἶπε μετ' εἰρωνείας ὁ σοφός.

— Οὐχί, κύριε! ἐγνώρισα τὴν ὀνητὴν ταύτην ἡδονήν. Ἠλέπεις ἄλλως ὅτι ζῶ . . .

— Ἐξῆσας, ἄλλιε! ἐφώνησεν ὁ Κύφωριον.

Καὶ διεπέρασεν αὐτὸν διὰ τοῦ ἐξ ἰστοιωμένου ἀργύρου ἐγγειριδίου αὐτοῦ.

Διὰ τῆς ἀνοιχθείσης αὐτῷ πληγῆς ὁ Σύρων ἔχυσεν ἔκαστον τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἀνθῶν. Ἄλλ' ὁ εὐσεβῆς γέρον ἐπέκράτει τὸ ἴδιον αὐτοῦ δάκρυμα;

« Δὲν ἠρώμωζεν », εἶπε καθ' ἑαυτὸν, « νὰ ἐπιτρέψω τὴν ὑπερβῆν ἱεροσάλου τασούτου τελείου. Ὁ Σύρων οὗτος παρεβίβασεν αὐτὸν τούτον τὸν νόμον τῆς φύσεως. Οὐδὲν τὸ τέλειον ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ δὲ τελειότης συνεπάγεται τὸν ὀνηκτον. Ἄμα ὡς ὁ ἀνθρώπος προσεγγίση τῷ Θεῷ, εἶναι πρόπον νὰ ἐξαφανίζηται. Πᾶτες αἱ Σουβαριταὶ ὑπέκουσαν εἰς τὴν ἐντολήν ταύτην. Μία τῶν Μοιρῶν εἶδει νὰ γεννηθῇ ἐκ τῆς εὐδαμονίας, ἧς ἐπεθύμωσαν. Ὁ Ἰκέτης μου ἠρώσθη ὀλόκληρον τὴν ἡδονήν, ἦν ἠδύνατο ν' ἀρνησθῆ ἐξ αὐτῶν. Καὶ ὁ Σύρων ἐδέξατο παρ' ἐμοῦ τὸ ἀνῆκον αὐτῷ δικαίον συμπλήρωμα.

Ὁ γέρον ἐξῆσεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐν τασούταις σκέψεσι. Παρημέλησε τὰ ἄλλα αὐτοῦ, αἵτινα συνέβηε νὰ μεταποτίξῃ πρὸ τῶν φθινοπωρινῶν ὕδατων ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ βράχου καὶ ὑπὸ στέγασμα ἐκ δονάκων. Τὰ ἄλλα ἐφθέρωντο· αὐτὸς δ' οὗτος δὲν ἐσκέπτετο πλέον νὰ συλλέξῃ χάριτα τι ἢ νὰ παρασκευάσῃ τι διὰ τὴν συντήρησιν αὐτοῦ. Ἐν τέλει κατενόησεν ὅτι πάντα ταῦτα τὰ σημεῖα ἦσαν ἡ γλώσσα τῆς φύσεως. Ἀνεμεθόλωσας, τιμωρῶν τὸν Σύρων ἐξ αἰφνιδίου ἐμπαύσεως, ἀνήγγη εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς συνέσεως ἡ γῆ ἀπῆται τὰ ὅσα αὐτοῦ. Ἄπειφάσας ν' ἀποβλήν; τούτο δὲ καὶ ἐπραξε προῖαν τινά, καθ' ἣν ἐπνεεν ὁ τῆς ἰσχυρῆς ἀνεμος, παρὰ τὴν βῆσιν τοῦ βράχου αὐτοῦ καὶ πρὸ τῆς προτομῆς τοῦ Πανός.

CHARLES MAURICE
(Μετάφρασις Γ. Κ. Α.)

ΔΙΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΩΣ

ὑπὸ Paul Bourget.

Ὅσοι κἄν ἦτο παράδοξος ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου τῆς Κλέρας καθ' ἣν στιγμήν ὁ Ἠλίος ἐστρέφετο πρὸς αὐτὴν πρὶν ἢ διασκελισθῇ τὸν οὐδὸν τῆς Ἥρας, ὁ νεαρός ἀνὴρ συνεπέφερον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ κατὰ δόξα δειγμάτια καταστήσαντα ἡδέας τὰς ὥρας τῆς ἀπειθοῦσας νυκτὸς καὶ τῆς ἐπιούσης πρωίας. Ἠγάπη καὶ ἐγίνωσκον ὅτι ἠγαπήτο. Μετ' ἀπειρορίστου δυνάμειος ἐλπιδος καὶ μεθ' ἴλους τοὺς λόγους, ὅς εἶχε ν' ἀνασπῆ, συνεπαύτιζεν ἐν τῷ νῷ αὐτοῦ τὰς δύο ἐκείνας βεβαιότητας. Ἄστρα εὐδαιμονίας ἐφαίνοντο πρὸ αὐτοῦ, ἐν τασούτοις δὲ περιελάμβανε τὴν χάριν, τὸ δάκρυμα καὶ τὰς περιστάσεις. Ἦλεγεν εἰς τὸν Περσῶνον τὰ μυστικὰ αἰσθήματα τῆς Κλέρας, οὗτος δ' ἐκ λεπτότητος ἐξηφανίζετο

καὶ ἡ Κλέρα ἀπέβηεν ἐλευθέρη. Ἀμφότεροι ἀνῆρχοντο πρὸς τὸν ὀρίζοντα τοῦ ἡλίου, ὀρίζοντες νεοὶ ἐφαίνοντο εἰς τὴν φαντασίαν τοῦ Ἠλίου, ὀρίζοντες ἀποτελούμενοι ἐξ οὐρανοῦ, κυκλῶν κυμάτων καὶ νεοταύτων ἐξοχικῶν οἰκιῶν ἐν τῷ μέσῳ φοινίκων καὶ ἀνθῶν. Ὁ δ' οὐρανὸς ἐκείνος ἦτο φωτοβόλος ὡς ἡ δικνεκῆς αὐτοχίλι, ἡ ὀλάσσα ἐκείνη ἀπέραντος, ὡς ἡ τρυφερότης γυναικῆς μεγάλῆς καρδίας, τὰ ἔνθη ἐκείνη καὶ οἱ χαριέντες ἐκείνοι καὶ εὐδαίεις φοινίκες, ὡς αἱ σκέψεις ἐρώντος εὐτυχῶς. Εἶτα ὁ νεαρός ἀνὴρ ὠνειρεύετο ἐτι μέγαρον, ὃ τὰ διακερίσματα ὅκ ἐκόσμιε ἡ γλυκεῖα παρουσία τῆς Κλέρας, δι' ὧν ὅκ διήρχετο διὰ τῆς σοβαρῆς χάριτος τῶν γαιρονομιῶν αὐτῆς, τοῦ συγκεκριμένου μειδιζήματος ἐπανθούστος ἐπὶ τῶν χειλέων καὶ τοῦ μεθύσκοντος αὐτῆς βλέμματος οἰνοῖ πινογμένου ἐν τοῖς ἠφθαλμοῖς. Οὐδεὶς φῶθος περὶ τῶν δυσχεραίων, ἧς ὠφελε νὰ κατανεκῆσῃ, ἐτάρασσε τὸ θέλητρον τοῦ οὐρανοῦ τούτου, τὸ δὲ μέθου αὐτοῦ ἠῶσαν ἐπὶ μᾶλλον ὅταν καὶ καθύσον ἐπλησιάζεν ἡ στιγμή τῆς ἐπισκέψεως εἰς τὸ μέγαρον τῆς ὁδοῦ Βαλλζῆκ. . . . Εἶχεν ἠγάσῃ ἤδη ἡ δευτέρα ὄρα, ὁ δ' Ἠλίος Λαυρέντιος ἐκάλθετο ἐτι παρὰ τὴν τράπεζαν προσπλήων νὰ ἐξαπατήσῃ τὴν ἑλληνικὴν ἀνοσημονήσιν αὐτοῦ διὰ τῆς ἀναγνώσεως ἐπιστολῶν τινῶν, ἧς εἶχε λάθει παρὰ τῆς Κλέρας, ἧς ὁ ὑπερήτης εἰσελθὼν παρέδωκεν αὐτῷ ἐπιστολήν, ἧς ἡ ἐπιγραφή ἐπλήξεν αὐτοῦ ἀμέσως τὴν καρδίαν. Ἦτο ὁ χαρακτήρ τῆς γραφῆς ἐκείνης, ἦν ἠγάπη. « Ποῖος ἔφερον αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν; » ἠρώτησεν ἀμέσως, διότι ἐπὶ τοῦ μεγάλου φακέλου δὲν ἐβλεπον οὔτε γραμματόσημον, οὔτε σφραγίδα ταχυδρομικοῦ γραφεῖου. « Εἰς ὁδοβράπων, ἀπελθὼν ἀμέσως » ἀπήντησεν αὐτῷ. Αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἔτρομον. Ἐβασε τὸν φακέλον — ὅστις, ἐκν ἔκρινε τις ἐκ τοῦ βήρους ὅκ ἐκλειε πολλὰ φύλλα, — ἐπὶ τῆς τραπέζης, παρὰ τοὺς ἄλλους. Καὶ, ἦτο πράγματι ὁ χαρακτήρ τῆς Κλέρας, σταθερῆς, ἀνδρικῶ ποῖς ὀμοιῶν καὶ στρογγύλος, ὀμαλώτατος καὶ εὐθὺς ὡς ἦν καὶ τὸ ὕφος αὐτῆς: ὁ Ἠλίος ἐνόει ὅτι ὀλόκληρον τὸ μέλλον αὐτοῦ ἐνεκλείετο ἐν τῷ φακέλῳ ἐκείνῳ, ὃν περιέφερον ἀνὰ μέσον τῶν δακτύλων αὐτῶν χεῖρες γνωσταὶ αὐτῷ. Τὸν φακέλον ἐκλειε σφραγίς ἐξ ἰσπανικοῦ κυροῦ· ἐφ' ἧς ὑπῆρχεν ὁ τύπος γελιδόνος. Οὗτος εἶχε δάσει εἰς τὴν Κλέραν τὸν λίθον ἐφ' οὗ ἦν γεγλυμμένος ὁ τύπος ἐκείνος, κατόπιν συνδικλίξεως, ἧς ἀνεμνήσθη πᾶσας τὰς λεπτομερείας ὡς παῖς καὶ ἐκ δεισιδαιμονίας ἐρώντος, ἠσπάσατο τὸν τύπον ἐκείνον καὶ εἶτα ἠνοιξε τὴν ἐπιστολήν, ἐν τῇ ὀποῖα πράγματι ὑπῆρχον πολλὰ φύλλα καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πρώτου αὐτῶν μία λέξις, ἧτις προῦξένησε βίγος εἰς τὸν Λαυρέντιον.

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ.

Ἐνδοκῆτι ὄρα τῆς εὐπέρας.

« Ὅταν θὰ λάθης τὴν ἐπιστολήν ταύτην, φίλε μου, — ἄ! συγχώρησόν μοι διὰ τὸ ἀπότομον τοῦ πράγ-

(*) Ἰδε ἀριθ. 7, σελ. 127—129.

ματος, αλλά πρέπει να γείνη ούτω διά να αναγνω-
σής τας γραμμάς τούτας, ως και εγώ γράφω ταύτας,
ήτοι εν συνκλιθήσει τού αματακλήτου — Ως υπήρχου-
σι μεταξύ ημών ούραί τε σκιδέντα θλάσσεά τε ήχθησε-
σα, ποδ πάντων δέ ή θέλησίς μου να μή σε επανιδώ
πλέον. Σύ, θά είσαι εν Ηραίοις έτοιμος να έξ-
καλουθήσής βίον όστις, μεθ' όλα όσα κατ' τας πρώ-
τας στιγμάς ή πιστεύσής, έχει όμως μέλλον. Έάν
δέ κλαύσής άναγνωσάσκων τας γραμμάς ταύτας, τή
δάκρυα θά είναι έξ εκείνων ήπερ έλαχρήνουν, ή
είναι δάκρυα θεραπειάς άνά μέσον των όποιων ό πό-
νος τής σήμερον διαβλέπει τή επάριον έλπίδας. Έγώ
θα εύρισκωμει λίαν μακράν τής πόλεως καύτας ένθα
σε έγνωρίμα λίαν άργά, κρυπτομένη υπό πλαστόν
όνομα εν άπρημακροσμένη γωνία και θα ζήσω μέχρι
συντελείας τού βίου μου άπληλαγμένη τούλάχιστον
τής φρικαλέας προσβολής των σαλαμάτων τή όποια
προσείδον και τών τήσεων, ως προσηθήθη. Τήν ά-
πόρασίν μου καύτην σε καθιστεύω, σε διατάττω
να τήν άδικήσής. Αλλά πρός τί να ήμιλώ περι δια-
ταγών και παρακλήσεων; Αν όμως μόνον μέχρι
τέλους τή σήληα ταύτη, εν οίς εξομολογούμαι όλα
τά κατ' έμέ και θα κατανοήσής, ως εγώ, μετ' άκα-
τανικήτου πραγματισμού, ότι μεταξύ σου και
έμου έστιαται ό βίος μου, όστις μοι άπαγορεύει να
ζητήσω εν σοί τήν εύτυχίαν. Α! ό βίος μου! τελευ-
τατον γυναικείον αίσθημα με ώθει όπως σοί τή άπο-
καλύψω εν όλη καύτη τή γυναικίτη. Έν στιγμή
καθ' ήν σε έγκαταλίπω διά παντός έχω ανάγκην να
σοί άφήσω άληθή έμμή είκόνα δικαιολογούσάν με
διότι σε έγκατέλιπον και δι' όλα τή λουπά. Γυνώσκω
ότι έπραξά ό,τι ή ήθική των ανθρώπων θεωρεί ως
τό μέλλον άδικοκατάκριντον των σαλαμάτων εν ή έπο-
χή έπραξά ό,τι έπραξά, ή γαλήνη τής ψυχής μου
ήτο άπίλυτος. Σήμερον άναλογίζομαι οίαν κρίσιν εί-
ναι δυνατόν να έπιφέρη περί έμού; αίσθάνομαι ότι
διά σε δεν θα είμαι πλέον άλλ' ή άνάμνησις άπούσης
γυναικός άνευ πιθανότητας έπιστροφής, γυναικός
θναούσης και διά παντός εξαφανισθείσης. Καί φοβού-
μαι. Μοι φαίνεται ότι βλέπω κηλίδας εν τή συνει-
δήσει μου και όραω να αποπλύνω έμαυτήν από των
κηλίδων ταύτων. Έγνωρίσα γυναικας, ών ή μεγα-
λειτέρα εύχή υπήρξε να κομνηθώσιν όσον τό δυνατόν
πρην ή κατακλιθώσιν επί τού νεκροκαρδιστάτου. Δικαί-
ή διά σε θνήσκουσα φίλη να μή έχη τήν άπαύτησιν
ταύτην διά τόν τάρον αύτης, όλίγον μόν δι' αύτήν,
πολύ δ' ίσως διά σε, φροντίζουσα να σοί άρέσω, θα
διέλθω εν αύταπάτη τής τελευταίας μου ώρας
εν τή κυνή μικρή αίσθησή όπου ήρασα, εν τή μέση
των έπίπλων εκείνων τή όποια υπήρξαν οι άριστοι
μάρτυρες των μακρών ήμών συνδιαλέξεων κατ' όσον
μακρός τού χειμώδους νόστας. Να είμαι έδώ και να
σοί γράφο, ταύτην έστι τή ζήν μετ' σου διά τελευ-
ταίαν φοράν, μετ' των γλυκυθώμων εκείνων μετ' σου
συνδιαλέξεων, μετ' τού φίλου, όστις με ένόει και
όστις με ήγάπα, ως άπήτησα να με άγαπή. Οχι!

Ήλια, μή εν τή φράσει τούτη ήδής έπίπλαξίν τινα.
Κίνει αύτη παρόμοιον παχύσσει καρδίας, αλλά πα-
ρόμοιον κατ' τής τύχης, κατ' έμαυτήν και εύχί κατ'
σου, ό όποιος ούδεν έπραξας κακούργημα άλλο ή να
πιστεύσής εις τό δυνατόν να μοι προπαρκασιεύσής
αύθις εύμερήν δύναμει τρυφεροτήτων. Θα αίσθην
ήδής, ως αίσθάνομαι εγώ, ότι ταύτο ήν ύνερον παρό-
μοιον. Σοί είμαι όμως μέχρι μαχικαίων τής καρ-
δίας εύγνώμων επί τή όνειρω εκείνω. Φαύ! Δέν έλα-
θες τόν κλάσμον άνά χείρας δού να σε εξομολογηθώ
ταύτη. Η ιδέα τής θλίψης, ήν θα αίσθάνωθής υπε-
σχύει τής θελησέως μου. . . . Καί τινας στιγμάς
έστιν μή δυναμεί να εξακαλουθήσαι. Ήδη είμαι εν-
λώς γαληνική, ή διαύγεια έπλήθη εις τό πνεύμα
μου. Η έπιθυμία μου να κατακτήσω διά παντός τήν
εκατηκρίτη σου είναι τόσον σφοδρά νή, όστε δεν τρέπω
πλέον. Το αίσθάνομαι, θα έχω τήν δύναμιν να σε
ήμιλώσω περί έμού ως περί άλλου τινός. Α! είθε
μέρος τής δύναμεις ταύτης να εισδύη και εις σε
καθ' ήν στιγμήν άναγνωσάσκων τήν εξομολογούσάν μου!
αφίλει μου, δεν θα σε διαγράθω αύτη τήν παλαι-
κήν, άλλ' όποτε τήν νεανικήν ήλικίαν μου, τήν δού-
ταύτας έπαυθή δεν διακρίνω ούδεν τήν σαλαμάτων
εκαίνων τής ψυχής, όσα διά να είδα διακρινταίτιδα
είσιν ό πρόλογος ρομαντικού μέλλοντος. Τήν παιδι-
κήν και τήν νεανικήν εκείνην ήλικίαν τήν παρατήρησα
ζώσαν και προσλημθέντασιν εν νύκτι σάρα και όστ' ή
εν τή είκόνη. ήτις με θανατών καθήκοντα πρό των
ποδών τού πατρός μου και ζήσαντα διά των ήμών
τούς ιδιούς του όφθαλμούς. Καί, αρα, εγώ, τό εύ-
πειθής και γαλήνιον εκείνο τίνασιν, είμαι εγώ, ταυτί-
τη είαν ένθρησκεία έμαυτήν υπήρξασιν επί σειράν
έτων. Δεν ένθρησκεία ότι κατ' τήν περιόδον εκείνην
είχον κατ' άσκήσειάσιν τήν ή διαθεσίαν. Η όσον
κι ώρα διήρχοντο άπραγμάσιν, εύτυχίαι και γα-
ληνική, εν τή κατ' τήν όδόν ήμεν κατοική ήμών,
πρωχικώς έπιλομμένη, διότι ή πατήρ μου ήτο εύ-
γενής άρχαίου άρχών τού πρινοσείου τού Αγίου
Γεωργίου, εγώ δέ δεν ένθρησκεία κατ' έμέ ή έχον τήν
εύκαιρίαν, είμαι, να συνειθώσι εις τήν υιοτέραν πο-
λυτέλειαν! Τή ύψηλή παράθυρα έβλεπον εις κήπων
έχοντα ύψηλά δένδρα, εν τή κήπων δέ είσιν υπήρ-
χεν ιδιαίτερος περίκλιτος προαρισμένος, εις μίαν
γραικν κυρίαν κατοικούσαν εν τή ίσογυλίω πατώματι.
Υπερήτας είσιν ημαξίν μικράν εν ή έλλάθηα κατ'
τής στιγμής καθ' ή υπήρχον ήλικιαί άκτίνας. Α-
ναμνησάσκωμει έμαυτήν, συνεπίξ ιδιοτροπίας τής
μνήμης μου, τό μέτωπον σταρίζουσαν επί τής ύ-
λου τού παρθύρου και παρατηρούσαν μετ' πόνου
και αίτατου τήν γραικν γυναικα. Κατ' τήν μετρη-
σιμθρίαν άνοίξουσι άπιστοπλάττουσαν εν των ήλικιών
άκτίων και εν τής πρασίαις. Η πατήρ μου έθόπευ
τάς πλεξίδας μου και με άπελάει μικράν είκόνα.
Ητο όνομα ύραιότατον διά καρσίδα νεαροτάτην.
Έν τούτοις εν έμοί υπήρχεν άρετή, χάρη τής όποιας
δέν ήμην άναξία τής λεπτής είκόνης έκαρσίσαις. Α-

ρατή; εύχί, άλλ' άπλου ένστικτον εύθύτητας και
καλοκαχθίας έλευστικώτατον. Μόνος πόθος μου
ήν να ενεργώ κατ' προδιεγεγραμμένον κανόνα και να
είμαι άρεστή εις εκείνους, ούς ήγάπων. Ο πόθος μου
ούτος ήν τόσον φυσικός όσον και ό τού παιζειν και
δικαιοσισθαι. Ήγενήθηκν φέρουσα εν έμαυτή τή α-
ίσθημα τής άγάπης πρός τήν έσωτερικήν άρμονίαν, τό
δ' αίσθημα εκείνο μ' έκαμει να εύρίσκω έυτακτον και
εύθαρμειαν εύτυχίαν εις τό να συνδιαζώ τή καλή-
κον πρός τής πράξεις, τής προτιμήσεις πρός τής
ενεργείας μου. Πρδ πάντων είχον έμφυτον πρός τό
ψεύδος βδελυγμείαν, αύτη δέ έφθασε μέχρι τού μακ-
τούριου. Πολλοί παιδες υπέστησαν, ως και εγώ,
έπίδησιν έπιλήξεως εύθεύτες άπέανγχι των έ-
πιστήμων ψευδολογών, ως, τό άκούειν τήν μητέ-
ρα αυτών διατάττουσαν τούς υπηρέτας να λέγωσιν
εις τούς επισκέπτες ότι δεν εύρίσκοντο εν τή οικίω,
ένή πράγματι ήτσιν. Συνεπίξ θλιβερός ειδικώτατος
εν τή χαρακτήρι μου, τό αίσθημα εκείνο τής εκ-
αίψως λίαν άργά εξέλιπεν εξ έμού, δύναμαι δέ
να διαβεβαιώσω ότι ύλοσχερώς δεν εξέλιπεν.

(Ακολουθεί). Α. ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ.

Δέν πρόκειται περί μύθου τινός εξ εκείνων, ούς
διηγείται τις κατ' τή Χριστούγεννα.
Πρόκειται περί ιστορίας, ιστορίας άνευ δραματι-
κών περιπετειών, ιστορίας κινήσις, συνήθους χρονικού
εξ ών συγγείας, σφαιδών πάντοτε, άπαντ' ή τις εις τής
έφαρμείας. Η άρα κατ' τό πράγμα άπλώς, άνευ
στολιστικών λεπτομερειών, καθώς λαμβάνει συνέβη
τ' ή προίξ τής γ' ής.
Ητο ύψηλή ώρα τής προίξ. Οι Ηραίοι μάλις
έξεγειρόντο, τή κατασθήματα ήνοιγόστο, άλλ' τή
καφνειαι, εν οίς όσοι πλείστοι διεννοτέρωσαν, ήσαν
άόκη και λειψιμένα. Οι άνθρωποι σπεύδοντες μετέ-
βαινον εις τας έργασίας των, εγώ δέ έχιον τό σιγα-
ρέττον εις τή γαίη, εύθιμος, εύδιόθετος, περιπύτων
ταχει τή βήματι, όπως κατασθήσω εύρηθ' τήν κυ-
κλοσφρίαν τού αίματός μου, άναζωογονουμένου υπό
τού ψυχρού και ήρμού αίρος. Σκαπτόμενος τούς διε-
θόντας ύλόκληρον τήν νύκτα εν εύχίαις και βεβαρυ-
μέναν έχοντας τήν καρδίαν, έθεώρουν έμαυτήν λίαν
εύτυχή.
Έβχινον παραλλήλως τή προικμείη, τή βλέμμα-
τά μου δέ από των κυρίων κυμάτων τού Σηκουάνα
έφρόντο εις τήν ύρανόν, όπου, άνά μέσον τής ώρχής
ομάχης, άπήστραπτε και ήκατινυόβηαι ή ήλιος. . .
Έβλάδίζον πρός τό πρόσπειον τού Αγίου Άν-
τωνίου.
Έν τή γωνία όδού τινός, άθρηματοπώλης, άπρη-
μονωμένος επί μικράς τραπέζης έχούσης σχήμα Χ
έξέθετον άθρηματ'ήσιν εν λευκοσιδήρου, κεχωμα-

τισμένα διά βαθών τραχέων και γονδροσιδών. Έν
μέση των εν λευκοσιδήρου τούτων άθρηματ'ων διε-
κρίνετο μικρόν νευροσπαστον, όπερ ύπέκιν εν έλα-
φράν πίεσιν, έπριόνιζε κομρόν δέδρου μετ' σταθερο-
τήτος και προθυμίας, ούδέποτε δέ άποκλίνον.
Οπισθεν δέ τού φανού τού φωταερίου, πλησίον
τού όποιού έμεινεν ή μικροέμπορος, παιδίον τι έστη
πρδ τής τραπέζης του, ήτις ήτο ύψηλοτέρα αυτού.
Έμείλων να διέλθω εκείθεν. Η φυσιογνωμία τού παι-
διού άνεγλήρισε τήν παρτίαν μου.
Ητο ήλικίας πέντε έως εξ έτών, άλλ' μικρού
άνασθήματος εν σχέσει πρός τήν ήλικίαν αυτού. Ητο
πλάσμα καχεκτικόν, γεννηθέν εν κακογίαις και
τλαιπωρίαις, ζών εν ύπερώις κακώς άειζομέναις,
ούτινες τέλος ή φυσιογνωμία, ένεκα τής καχεκτικής
φύσεώς του, άπεδάλκνεν νοσηράν ιδιοσυγκρασίαν.
Τό παιδίον ήτο λεπτοφύς ως καρσίον.
Ητο εύτελής ένδεδυμένον, έφερε δέ ένδυμα εν
γονδροσιδούς ύφασματος φαιού, περί τόν τραχήλον
δέν έφερε κάλλιμα εξ έρίου έρυθρού και μέλανος.
Τό τοιοτοτρόπως ένδεδυμένον παιδίον, δεν ήτο
ποσώς γονδροσιδών χαρακτηριστικόν. Ητο τούναν-
τίον συμπαθές, και κανονικών χαρακτηριστικών, τό
δέρμα αυτού ήτο λευκόν, όλίγον δέ τι συνεσταλμένον
εν τού ψύχους, οι όφθαλμοί του γλαυκοί. Α! οι
όφθαλμοί του ήσαν μεγάλοι και προείδον θλίψιν,
έφερον δέ κύκλω δακτύλιον μέλαν. Αι βλεφαρι-
δες προείδον κούπωσην και ήταν κατέρυθροι, εν
των όφθαλμών του έφαίνετο άποτινάξον εν δάκρυ.
Τό παρετήρουν, εκείνο δέ έφαίνετο ότι δεν με
έβλεπε. Η προσοχή του άπερρηχτό υπό των εις
πάλιασιν έκτεθειμένων άθρηματ'ων. Διά των βλεμμα-
των αυτου παρακολούθει τής κινήσεις τού νευροσπά-
στου, όπερ εκίνει ή μικροέμπορος φρενητιωδώς.
Παρατηρών τό βλέμμα τού μικρού παιδός, τήν λύ-
πην ήν εξέφραζον οι όφθαλμοί αυτους, ήρασα να
σκέπτομαι τό θυγάτριόν μου, τό όποιον πρδ όλίγου
είχον εγκαταλίπει εν τή οικίη χείρον διά τήν πλαγ-
γόνη, ήν είχεν ένδύσει διά κινουοργών ένδυματ'ων.
Καί τής παρείξ μου ήσθάνομην τή θεράν δάκρυα
τού θυγατρού, όπερ διήνουν τοιαύτην ήλικίαν όστε
να πιστεύη ότι τή Χριστούγεννα κατέρχονται διά
τής καπνοθύγης, σφάδρα να έπιθυμή όπως τό πρό-
σπειον τούτο άναλαμβάνωσι πάντοτε ή πατήρ και
ή μήτηρ, και να χείρη τόσον όστε εξεγειρόμενον να
εύρισκη άθρηματ'ών τι εν τή ύποδήματι τής.
Αίαν συγγεινημένος έπλησίασε τό μικρόν παιδίον.
— Δεν είναι ώραία αύτά;
— Ναί.
— Έχεις και σύ εξ αυτών εις τήν οικίαν σου;
— Όχι.
— Ο πατήρ σου δεν σοί έδωκε τοιαύτα;
Ούδεμια άπάντησις.
— Έχεις πατέρα;
— Όχι.
— Μητέρα;

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Η κατά τὸ τελευταίον δεκαετημέριον ἀστρονομική κίνησις περιεστράφη εἰς ἀνακρινώσεως περὶ τοῦ κομήτου Holmes, καὶ οὐ ἐγένετο λόγος ἐν τῇ τελευταίᾳ ἡμῶν Ἐπιστημονικῇ Ἐπιθεωρήσει, ὡς καὶ περὶ τοῦ περιοδικοῦ κομήτου τοῦ Wolff καὶ τελευταίον περὶ τοῦ νέου κομήτου τοῦ Brooks, καὶ καλυφθέντος τῇ 31^α νοεμβρίου κ. κ. Καὶ περὶ μὲν τοῦ κομήτου Holmes, ὁ κ. Tisserand παρουσίᾳ τῆ ἐν Παρισίῳ Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 23^{ης} δεκεμβρίου, τὰ ἐξαχθέντα τῶν ἐν τῇ Ἀστρονομικῇ τῶν Παρισίων, διὰ τοῦ ἡμερησιοῦ τυλεσιονίου τοῦ Ἀυτοῦ σφύρου, ὑπὸ τοῦ κ. O. Callandreau, γενομένων παρατηρήσεων, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν θέσιν τῶν πρὸς ἀγχιμαθίαν ἀλλανθῶν ὡς καὶ τὴν φαινομενικὴν θέσιν τοῦ κομήτου τούτου, εἶπε δὲ καὶ ἀπόμνημα τῶν κ.κ. Humbold καὶ Sy ἐπὶ τῶν ἐκ' αὐτῶν γενομένων παρατηρήσεων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κομήτου, ἀπὸ τῆς 1/16 μέχρι τῆς 10^{ης} νοεμβρίου κ. κ., ἐν τῇ Ἀστρονομικῇ τῶν Ἀλγερῶν διὰ τοῦ ἀγκωνοσκόπου ἡμερησιοῦ τυλεσιονίου, ἀπόμνημα ἀνακρινώσων τῇ αὐτῇ Ἀκαδημίᾳ κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 30^{ης} 1^{ης} δεκεμβρίου.

Κατὰ τὸ ἀπόμνημα τοῦτο, τὴν 1/16, ὁ κομήτης παρίστατο ὑπὸ τὴν μορφὴν νεφέλωματος μετὰ κεντρικοῦ πυρήνος διαφανοῦς. Τὸ φασματικὸν τμήμα τοῦ νεφέλωματος ἦτο κοιλίη λαμπρότερον τοῦ νοτιοανατολικοῦ, ἔνθα δὲ τούτου, ἐνθ' οὐ μικρῆς μεγεθίνουσε ἔδεικνυτο ἐκαστομάκρως ἀνεγγύτως, διὰ τοῦ τυλεσιονίου ὁ ὅμοιος ἔφαινε το ἰσχυρότερον. Τῆς ἐπομένης ἡμέρας, οὐκ ἔτιτο καθόπως οὐκ κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιφανείας τοῦ κομήτου. Ὁ κ. Henaux ἐφωτογράφησε τὸν κομήτην, μετὰ πολλῆς ὄψεως διακρίσεως ἔνθα τοῦ ἔφους τοῦ αὐτοῦ καὶ τῆς μικρῆς φωτιστικῆς τῆς ἀγχιμαθίας.

Περὶ δὲ τοῦ περιοδικοῦ κομήτου τοῦ Wolff, ὁ ἀκόμητος διακρινώσων τοῦ Ἀστρονομικῶν τῶν Παρισίων κ. Tisserand ἀνακρινώσων τῇ Ἀκαδημίᾳ, κατὰ τὴν συνεδρίαν τῶν κρηνησιολογῶν συνεδρίων αὐτῆς, ἀπόμνημα περὶ τῶν, κατὰ τὴν τριτὴν πρώτου μῆνος τοῦ 1892, ὑπὸ τῶν κ. E. Bossard καὶ F. Bossard, διὰ τοῦ μεγάλου τυλεσιονίου τοῦ Ἀστρονομικῶν τῆς Τουλούζης, γενομένων παρατηρήσεων σχετικῶς πρὸς τὴν θέσιν τῶν ἀλλανθῶν τῆς ἀγχιμαθίας καὶ τὰς φαινομενικὰς θέσεις τοῦ κομήτου τούτου.

Περὶ δὲ τοῦ νέου κομήτου τοῦ Brooks οὐκ ἐγένοντο ἀνακρινώσεως, ἢ μὲν ὑπὸ τοῦ Tisserand, παρουσιάζοντος τῇ Ἀκαδημίᾳ ἀπόμνημα τοῦ κ. Estival, σχετικῶν πρὸς τὰς ἐν αὐτῷ γενομένας παρατηρήσεις, τῆν 12^{ην} νοεμβρίου, ἐν τῇ Ἀστρονομικῇ τῆς Μασσαλίας, διὰ τοῦ ἡμερησιοῦ τυλεσιονίου ἀναγνώματος 0.26 p., ἢ δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Longy παρουσιάζοντος τῇ Ἀκαδημίᾳ ἀπόμνημα τοῦ κ. Fabry, σχετικῶν πρὸς τὰς ἐν αὐτῷ γενομένας παρατηρήσεις, ἐν τῇ αὐτῇ Ἀστρονομικῇ τῆς Μασσαλίας, τῆν 17^{ην} 29 καὶ τῆν 18^{ην} 30 τοῦ αὐτοῦ μηνός. Ἐν τῷ ἀπομνη-

1) Βλέπε ἀριθ. 7, ἐν σελ. 144.
2) Βλέπε ἀριθ. 5, ἐν σελ. 91.

— Ναι.
Τὸ παιδίον ἀπάντη πάντοτε διὰ μονοσυλλάβων λέξεων, ἀνευ διελίας ἢ περιφρονησεως, ἠπίως, χωρὶς νὰ μὲ παρατηρήσῃ καὶ ἔχον τὰ βλέμματα αὐτοῦ πάντοτε προσηλωμένον ἐπὶ τῶν ἀθουμάτων.

- Καὶ τί κάμνει ἡ μήτηρ σου;
- Ἐργάζεται.
- Ποῦ;
- Κάμνει καθέλευς.
- Ποῦ κατοικεῖς;
- Ἐκεῖ.

Καὶ διὰ κινήσεως τῆς κεφαλῆς του, ἔδειξε πρὸς τὸ ἄκρον τοῦ προκατείου.

- Δὲν ἔβλεπες τὰ ὑποδήματά σου πλησίον τῆς ἰστίας;
- Δὲν ἔχομεν ἰστίαν.
- Πῶς, ἡ μήτηρ σου δὲν ἀνέπτει πῦρ;
- Ναι, ἔχομεν πύρρονον πλησίον τοῦ τοίχου.
- Καὶ δὲν ἔβλεπες τὰ ὑποδήματά σου πλησίον τοῦ πυρῶνου;

- Ναι.
- Καὶ τὰ Χριστούγεννα δὲν ἤλθον;
- Μάλιστα.
- Καὶ τί σοὶ ἔδωκαν;
- Δὲν γνωρίζω.
- Διατί;
- Δὲν εἶδον, ἐχέθη!
- Πῶς τοῦτο;

Ἐφυγεν ἀπὸ τῆς ὄψεως τῶν ὑποδημάτων μου. Ἐταπεινώσα τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶδον τοὺς πόδας του ἡμιγυμένους, οἱ δὲ δάκτυλοι αὐτῶν προσέβηλιν ἐκ τῶν διατρήσεων ὑποδημάτων του. Τότε ἐκ τῆς τραπέζης τοῦ ἀθουμακοπέλου ἔλαβον τὸν προσησπῆν τοῦ ξύλου καὶ ἐκ τοῦ θυλακίου ἐξήγαγον μικρὸν ἀργυροῦν νόμισμα.

- Πάρε, εἶπον εἰς τὸ παιδίον.
- Μὲ ἤτένισε δειλῶς ἐκπληκτον τὸ παιδίον, μὴ ἐννοοῦν τί συμβαίνει.

— Πάρε το, εἶναι διὰ σέ! Μετὰ μικρὸν ἐκπληξὴν ἐνόησεν, ἔπειθε τὰς δύο χεῖρας, ἔλαβε τὸ ἄθουμα καὶ τὸ μικρὸν νόμισμα ταχύτοχρῶνως, εἶτα δὲ ἐκ φόβου μὴ ἀνακλήσω τὴν ἀπόφασίν μου καὶ πᾶρω ὅπισω πᾶν ὅ,τι τῷ ἔδιδον, τὸ μικρὸν παιδίον, χωρὶς νὰ ἐγείρῃ τοὺς ὀφθαλμούς ἐπ' ἐμοῦ, χωρὶς λέξιν νὰ προφέρῃ, κρατῶν διὰ τῶν συνεσιγμένων χειρῶν του ἐπὶ τῆς κοιλίας τὸν θρησκαρόν του, ἔστρεψε τὰ νῶτά του καὶ ἔφυγε δραματικῶς ὡς κλέπτης.

GUSTAVE HAVET.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ).

ματος τούτου συνάγεται ὅτι, τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, ὁ κομήτης εἶχε μορφὴν νεφέλωματος, ἔχοντος διάμετρον 1', διακεκμημένον κατὰ τὰ ἄκρατα, λαμπρότερον δὲ κατὰ τὸ μέσον, ἀλλ' ἄνευ καλῶς ὁρισμένου πυρήνος ἢ δὲ φωτιστικῆς αὐτοῦ ἰσομοίᾳ πρὸς τὴν ἀλλανθῶς ἐνδοκαίου μεγέθους.

Περὶ φασματικῆς Ἀστρονομίας προσημένου, δημοσιώμεθα ὅτι ὁ κ. P. Tacchini, συνεχίζων τὰς ἀνακρινώσεως αὐτοῦ τὰς ἀναφερόμενας εἰς τὴν θέσιν τῶν ἡπ' αὐτοῦ, κατὰ τὴ τρίταν τριμήνου τοῦ 1892, παρατηρήσεων ἡλιακῶν προσηνῶν πρὸς τὴν ἀγχιμαθίαν τῆς ἡλιακῆς ἀνεγγύτης, ἐφίστη τὴν προσοχὴν ἐπὶ τινος παρεγγύτης πηροφῆς, ἢν ἔσχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρατηρήσῃ, μετὰ τῶν ἀξιολόγων φαινομένων τοῦ τελευταίου τριμήνου τοῦ ἔτους τούτου, τὸ πρῶτον τῆν 2/14 νοεμβρίου, βορειότερον τοῦ ἀνατολικοῦ ἡμισφαιρίου τῆς παραφῆρας τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου. Τὴν ἐπαχίαν, ἢ προσηνὴ αὐτῆ ἐκείνη ἐπιμύδωρα τῆς προσημίας, κατέχουσι εἰσὶν 12 μίλιας τῆς περιφερείας τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου. Τέλος, τῆν 4/16, ἀπὸ πηροφῆς ἐκτεινομένης ἐπὶ τῆς ἐν λόγω περιφερείας, ὁ κ. Tacchini παρατηρεῖ, εἰς ἀπόστασιν 10^η ἀπὸ τοῦ ἀνατολικοῦ ἡμισφαιρίου, πᾶντοτε δὲ πρὸς βορρῆν αὐτοῦ, προσηνὴ ἔκτασιν τὸ αὐτὸ ἔφος τῆς προσημίας ἡμέρας, ἀλλὰ λίαν στενὴν τὴν βίαν. Τὴν 1/2 ὄραν μ. μ. ἤρξατο ἡ προσηνὴ αὐτῆ ἀποδοκίμησι τοῦ γήρου τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου, ἐξυπολοῦσθε δὲ ταχύτητα ἀφαινομένη κατ' ἔφος μέχρι τῆς 1 ὄρ. 35', ὥστε νέφη παρατηρήθησαν παρακλιθεῖσαν τὸν Tacchini τῆς περιφερείας ἐξυπολοῦσθε τῆς παρατηρήσεως. Δύο κατέστη ὄραν, τῆν 3 ὄρ. 42', ὁ ἀστρονόμος οὗτος παρατήρησε καὶ καίαν τὴν ἄλιαν ἢ προσηνὴ αὐθαγότατα εἶχεν ἐξαφανισθῆν ἐν πύθῃ περιπτώσει, δὲν διακρίνυτο πλέον.

Ὁ σοφὸς ἀστρονόμος φρονεῖ ὅτι τὸ φαινόμενον τοῦτο κρέται νὰ θεωρηθῆ ὡς μεγάλη ἡλιακὴ πύρκαϊ, ἢτοι ὡς μεταβολὴ καταστάσεως τῆς ἔλης καὶ ἀλλοίως μεταφορὰ αὐτῆς.

Προσημένου δὲ περὶ τῶν ἡλιακῶν φαινομένων καὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν, δημοσιώμεθα ὅτι, ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδρίᾳ τῆς βρετανικῆς Ἐταιρίας, ἐν Ἐδιμβούργῳ, τοῦ κ. Schuster θεμένου ὡς ἀρχὴν τῶν ἡλιακῶν καλῶν τμήνων ἢ ἡλεκτρικῆς ἐπιφανείας, ὁ κ. H. Faye ἐλαμνησάκει ὅτι ἔθεώρησε, τὰς καλῶν ὡς φαινόμενα καθόπως μηχανικὰ ἐν οἷς ὁ ἡλεκτρονόμος, ἀναμφισβήτητος, συννεργεῖ ἀποδοκίμησι κατὰ τρόπον εἰσὶν ὁλοσχερῶς ἀγνοῦσθων, λέγει δὲ ὅτι αἱ καλῶν διακρινώσων ἐνίοτε ἐπὶ μίλιας ὀλοσχερῶς ὀνόμαζον λοιπὸν εἶνε, μόνον διὰ τὴν λόγον τοῦτον, ν' ἀποδοκίμησιν αὐτῆ εἰς ἡλεκτρικῆς ἐκινώσεως, αἰτίνες δὲ παραγόντο εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν κατ' ἄλλον τὸν χρόνον τοῦτον, ἐν περιβάλλοντι ἐπαιθωτικῶν κινητῶ καὶ διατρεχόμενῳ κοθῆτος ὑπὸ ἀγρῶν, οἷτινες πεινοῦνται ἐφ' ἀπῆρας τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἀστρου.

Κλείοντες δὲ ἐνταῦθα τὸ εἰς τὴν ὁδοῦσαν Ἀστρονομίαν ἀναφερόμενον τμήμα τῆς ἡμετέρας Ἐπιθεωρήσεως, δὲν θεωροῦμεν ὅπως ἀκόσμον νὰ σημειάσωμεν ὅτι ἐσχάτως ἐξέδοθη ἀπὸ τοῦ κ. Camille Flammarion, — τοῦ γνωστοῦ εὐφραντάτου συγγραφέως τοσοῦτων ἔργων ἡρώων ὁμοσπῶν προτιθεμένων τὴν παρὰ τοῖς πολλοῖς διάδοσιν τῆς κατεργασίας αὐτῶν ἀξιοθαύ-

μάστου πεποιδῆσεως περὶ τῆς κατοικισιμότητος, βεβαίως μὲν τῶν πλανητῶν καὶ τῶν δορυφόρων αὐτῶν ἴσως δὲ καὶ αὐτῶν τῶν κομητῶν, τῶν ἀπαλλοτρίων καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀλλου χώρου, — νέον ἔργον ἐπιγραφόμενον: La planète Mars et ses Conditions d'habitabilité. Synthèse générale de toutes les observations. 1 vol. grand in 80.

Βεβαίως τὸ νέον τοῦτο ἔργον τοῦ κ. Flammarion ὁ εἶνε ἀξιανθῶσθων, διότι, ὁμολογοῦμενος, ὁ μᾶλλον εὐφραντάτος ποιητικῆς ἢ δεινῆς ἀστρονομίας κύριος οὗτος, κατέχει εἰς μέγιστον βαθμὴν τὸ μυστικὸν τοῦ σαγηνεύειν τὸν ἀναγνώστην διὰ τῆς ὡραίας αὐτοῦ γλώσσης καὶ διὰ τῶν ἐπιμύδων αὐτοῦ ποιητικῶν εἰκόνων εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε, πολλῶν καὶ αὐτὰ τὰ μᾶλλον ἀπίθανα καὶ ἀμφισβητούμενα νὰ παρίστανται πρὸ τῶν ὁμῶν τοῦ ἀναγνώστου βέβαια καὶ ἀναμφισβήτητα διότι εἶνε μάγος ὁ Flammarion, παραφέρων, οἷονε δι' ἰσχυροῦς, τὸν ἀναγνώστην εἰς χώρας φαντασιώδεις, εἰς κόσμους πρὸ τῶν ὁμοίων ὁμοσπῶν οἱ φαντασιώδεις κόσμοι τῶν ἁρακτικῶν μύθων, μάγος εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε πρὸ πολλοῦ ὁ εἶπε σαγηνεύων, ἔδω, ἀπὸ αἰῶνων, αἱ πυραὶ τῆς Ἰερῆς Ἐξέτασεως δὲν ἐσθύνοντο ὁλοσχερῶς.

Τοῦ λόγον δ' ὄντος περὶ μάγων, βεβαίως ἀνευ συγγραφέως, ἀδύνατον εἶνε ν' ἀντιστῶμεν εἰς τὸν περισπῶν τοῦ νὰ φιλοξενήσωμεν, ἔστω καὶ ἐν ἀλλοτρίῳ ἐδάφει, γραμμῶς τινος σχετικῆς πρὸς τὴν ἐντύπωσιν ἢν προῦξενῆσθων ἡμῖν ἕτερος μάγος, ἀλλ' οὗτος ζῶν, κινούμενος, λαλῶν, σαγηνεύων, ἐνθουσιῶν, ἀλλοθῆς, ψυτικῶς, ἀπείριστος, βαθύς γνώστης τῶν μυστηρίων τοῦ λόγον ὄσον καὶ ἀλλοθῆς μύστης τῆς ἀνθρωπίνης κορθίας καὶ ἰδία τῆς ἑλληνικῆς, ὁ τὴν παρελθούσαν δευτέραν, ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ Συλλόγου, ἐπὶ μίαν ὄλιαν ὄραν κατακλιθεῖς τὸ κολυπιθῶν καὶ ἐκλεκτὸν ἀκροατήριον αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ προσημῶντος ὑψίστης δημοσίας θέματος αὐτοῦ «Περὶ τῶν νόμων τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρώπου ὡς ὄντος λογικοῦ, ἠθικοῦ καὶ θεμελιωτικοῦ» γηραιὸς πλὴν ἀρμαθῆς ἐτι καὶ πλήρης ζωῆς καὶ ψυχικοῦ ὁδόνους, ἀρχαίως διαπανεύς τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ λόγον, ὁ πολυτίμητος ἡμῶν φίλος κ. Χριστοφόρος Σαρματσίδης. Καὶ ἦτο ἀντάξιος τοῦ θέματος αὐτοῦ ὁ ἡρώων, καὶ ὁ λόγον αὐτοῦ ἦτο χεῖμαρτος εὐγλωττίας καὶ πειθοῆς, καὶ ἠκούσθη μετὰ συγχαίνσεως καὶ στοργῆς, καὶ εἰσὶν ἀκούεται ὑπὸ τῶν ἐναυλα ἐχόντων τὰ ὄτα ἐκ τῆς ἡδυστάτης αὐτοῦ μαλπίης εὐτυχῶν ἀκροατῶν αὐτοῦ. Ὁ Σαρματσίδης εἶνε ῥήτωρ ἐκ τῶν σπανίων δὲν ἀπαγγέλλει μόνον, ἀλλὰ καὶ ἠάλλει δὲν λέγει μόνον, ἀλλὰ καὶ νοεῖ δὲν ἀναγινώσκει μόνον, ἀλλὰ καὶ αἰσθάνεται ὁ δὲ συνήθως βαρῆς τόνος τῆς φωνῆς αὐτοῦ λαμβάνει ἄλλας τὰς δυνατὰς ποιητικῆς τῆς ἐντάσεως, τοῦ ἔφους καὶ τοῦ χρώματος. Εἶνε καὶ χεῖμαρτος ῥέων ἠδύχως ἐν τῇ ὁμοσπῇ αὐτοῦ κοίτῃ, καὶ ὀρμητικῆς καὶ παραφέρων κατὰ τὰς στενωπῆς καὶ τὰς αἰθυσίας αὐτῆς κλίσεως, καὶ καταρροῆτικῆς μεγαλοπρεπῆς, ἀφρότων, ἰριδίσεων. Οὐδὲν προσδέτομεν εἰς ταῦτα ἐκ ἡδῶν μίπως ἀφ' ἐνός μὲν προσδῶλλον τὴν παύσιμωστον τοῦ ἔργατου τούτου τοῦ λόγον μετριοφροσύνην, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξασθενή-

σωμεν διά των γραφομένων ήρων, αν ούχι την αναλόωτον αυτού εικόνα, αλλά γίν την περιβάλλουσαν αυτήν φωταυγί αιγλήν.

Άξιολόγους έρευνας, επί της φυσιολογικής ενεργείας του καπνίσματος του chandoo ή έγκυλίωματος όπιου επί των οαροφάγων θηλαστικών, έποίησαντο οι κ. κ. Gréhan και E. Marlin, άνακοινωθείσας τή 'Ακαδημία των έπιστημών παρά του κ. Moissan.

Έκ των μελετών τούτων, καθ' ός το κάπνισμα έγινετο υπό τής αΐτας των συνήθων καπνιστών του όπιου συνήθως, κατέστη γνωστόν ότι τα οαροφάγα θηλαστικά εϊπνόντα 32 γραμμάρια chandoo, εις 1 ώρα, ήτοι όσον ίσων προς την επαρκούσαν εις καπνιστήν τινα επί 3 ήρας, ούδεμίαν έπέστησαν φυσιολογικήν άλλοίωσιν.

Τό chandoo λοιπόν εϊνε φυσιολογικών αντιδραστήριον άποδεικνύον ότι ούσιώδης διαφορά ύφίσταται μεταξύ του κεντρικού νευρικού συστήματος των ζώων, του κυνός, εν παραδείγματι, και του του ανθρώπου, ως απεδείχθη διά τής υπό του ένός των πειραματιζομένων γενομένης δοκιμής, καθ' όσον ούτος, καπνίσας εικοσι καπνοσύριγγας, ήτοι 4 γραμ. chandoo, ύπέστη σφοδράς διαταράξεις των άναπνευστικών όργάνων, τής καρδίας και του ήγερφάλου, έξ όν άναγκάσθη να μη προχωρήσ η πέραν τής είκοστής καπνοσύριγγας. Προκειμένου δε περί τής χημικής συστάσεως του chandoo, ο κ. Moissan παρατηρεί ότι τό μόν άμυγές όπιον ή chandoo, μη ένέχον έτερα συστατικά πλίν τής μορφίνης, δέν επιφέρει επικίνδυνα άποτελέσματα. έκτός έν γίννται κατάχρησι αυτού, ένφ τό μη καθαρόν όπιον επιφέρει, τούναντίον, δηλητηριάσειν.

Ατά των, από μινός περίου, γενομένων πειραμάτων υπό των κ. H. Le Châtelier, άνακοινώσαντος τά έξαγόμενα των έρευνών αυτού τή 'Ακαδημία των έπιστημών, την 4)16 νοεμβρίου, ήμέρας δε τινας κατόπιν υπό του κ. Joannis, έδείχθη ότι διά χημικής καθιζήσεως ή άνθρακική άσβεστος λαμβάνεται υπό συμπιεγμένη κρυστάλλικην μορφήν, παρουσιάζουσαν άπαντας τούς χαρακτήρας φυσικών τινών λευκών μαρμάρων, υπό μόν του πρώτου διά θερμάνσεως 10500 και πύσεως άνωτέρως των χιλίων γρ. κατά τετραγωνικόν εκατοστόμετρον, υπό δε του δεύτερου άνευ μηχανικής πίεσεως.

Κατά την τελευταίαν δε συνεδρίαν τής 'Ακαδημίας, ο κ. Le Châtelier, άναγγελλόμενος εις τό ζήτημα, άνακοινούται τή ακαδημία νέα πειράματα αυτού, έξ ένός των όποιων συνάγεται ότι ή τήξις και ή κρυστάλλωσις τής εκ χημικής καθιζήσεως προερχομένης άνθρακικής άσβεστος δυνατόν να τελεσθώσιν διά μόνης τής θερμότητος, άνευ συνεργείας ισχυράς πίεσεως, καθ' όσον αΐτι συντελεί μόνον προς αύξησιν του συμπιεγούς και τής συμπυκνώσεως τής ύλης. Κατά τον αυτόν κ. Le Châtelier δυνατόν να ύπάρχη άριθμός τις άλλωτροπικών ποικιλιών τής άνθρακικής άσβεστος έχουσών διάφορον βαθμόν τήξεως, ως τούτο συμβαίνει εις άλλα τινά σώματα, όσον τό όσιον, τό πυρίτιον, ο άνθραξ, κτλ.

Έκ δε των υπό των κ. Cl. Nourry και C. Michel

έδοχώς γενομένων πειραμάτων επί τής μικροβιοκτονίας διά του άνθρακικού όξεος, έπεται ότι :

1^ο Το ύπό πίεσιν κικροθεωμένον άνθρακικού όξεος και ψυχρόν διατηρούμενον γάλα δέν πήγνυται ή μετά 8 ήρας, ένφ τό κοινόν γάλα πήγνυται, εν γένει, έντός 48 ώρών κατ' άνωτάτον όρον.

2^ο Το αυτό γάλα, θερμανθόν μέχρι 450, 650 και 800, πήγνυται κατά τής συνήθους περιστάσεως.

3^ο Θερμανθόν μέχρις 1200, πήγνυται ήμέρας, χωρίς να παρελθ η συνήθως απαιτούμενος χρόνος.

Έκ των άνωτέρω φαίνεται ότι τό άνθρακικόν όξύ, κυριολεκτικώς μόν, δέν έχει ένέργειαν μικροβιοκτονικήν, άλλ' ότι παρακώλυει την των μικροβίων άνάπτυξιν.

Προκειμένου δε περί γάλακτος, του τοσοούτου χρησίμου τούτου προς τροφήν σώματος, σημειώμεθα συντόμως τά έξής χρήσιμα.

Τό γάλα εϊνε βευστόν πολυσύνθετον και πολυμυγές, λευκόν και όσπερόν, έχον όσκήν ιδίαν, άσθενστάτην εν τφ ψυχρόφ, άναπτυσσομένην δε όταν τό βευστόν θερμαίννται, μάλλον δε έπαισθητήν εις τό γάλα τής αιγός και του πρόβάτου. Το ειδικόν αυτού βέρος ποικίλλει, κατά τό είδος, την διαίταν, την τροφήν, την εργασίαν του ζώου, κτλ., από 1,02 μέχρι 1,04. Θερμασθέν, άναξίλει ύφιστάμενον μεταχηματισμόν τής συστάσεως αυτού. Ποσόν η τής εν αυτφ περιεχομένης τυρίνης (caseine) καθίσταται άδιάλυτον και άνέρχεται επί τής επιφανείας αυτού σχηματίζον πέταλον άνανεύμενον καθ' όσον αφαιρούται τούτο. Έξεταζόμενον δια του μικροσκοπίου, παρουσιάζεται τό γάλα υπό την μορφήν βευστού εν γένει έλαφρώς ύποκίανου, διατηρούντος εν αιώσει σφαιρίδια παχείας ύλης, όν ή διάμετρος ποικίλλει μεταξύ 1/400 και 1/1000 του χστμ. Τα σφαιρίδια ταύτα φαίνονται έγκλεισμένα εν περιβλήματι εκ τυρίνης ή λευκώματος.

Χημικός δε εξεταζόμενον τό γάλα κίρρίζεται συνιστόν κρυστα ύδαρούς τινός βευστού, εν φ εθρμνται εν διαλύσει ή τυρίνη, τό σάκχαρον του γάλακτος, άνόργανα ήλατα, εν οίς διακρίνονται τό χλωριούχον κίλιον, τό χλωριούχον νάτρικον, ή φωσφορική άσβεστος και άλλα, έτι δε αιώρουνται εν αυτφ μικρότατα σφαιρίδια βουτύρου ως και μικρά τις ποσότης άδιαλύτων ένώσεων τυρίνης. Έχει άντίδρασιν εν γένει βαιικήν, ένενια των εν αυτφ περιεχομένων φωσφορικών και άνθρακικών μετ' άλκαλιών άλλων.

Τό εν αυτφ περιεχόμενον ύδωρ ποικίλλει μεταξύ 74 μέχρις 92 0)0, ένφ τό ποσόν των εν αυτφ στερεών κυριίνεται μεταξύ 26 μέχρις 80)0. Το ποσόν τής τυρίνης κηριίνεται μεταξύ 12 (γάλα κυνός) και 1,7 (γάλα όνου) επί τοίς εκατόν. Το ποσόν του βουτύρου ποικίλλει επί πλέον μεταξύ 1,5 (γάλα όνου) και 9,7 0)0 (γάλα κυνός). Το ποσόν του σακχάρου του γάλακτος εθρται κατά λόγον 1,5 (γάλα ύός) μέχρι 5,5 0)0 (γάλα δαμάλεως). Τέλος δε τό ποσόν των πολυαριθμών άλλων του γάλακτος, ήτινα άποτελοϋδι την τέφραν του μέχρι ξηροφύ έξατμισθέντος, — μετά την αφαιρέσιν του σακχάρου από του σπυθόντος και διηθηθέντος γάλακτος, — άραιού γάλακτος, ποικίλλει μεταξύ 0,16 (γάλα κυνικός) και 1,5 0)0

(γάλα κυνός). Εϊνε δε ταύτα, πλίν των άνωτέρω σημειωθέντων, άνθρακικά και φωσφορικά άλκαλία εν διαλύσει, γαλακτικά ήλατα, άδιάλυτα δε ή φωσφορική άσβεστος και μαγνησία, ένλωτε δε και ίχνη σιδήρου. Έξ όλων των ειδών του γάλακτος τό μάλλον ένδια-

εϊνε τό τής κυνικός, όπερ κατά τας γενομένας άναφύρον ήμέρας λύσει, έχει τίν έξής σύστασιν :
Τυρίνη ... 1,9· βούτυρον ... 4,5· Σάκχαρον ... 5,3·
Άλατα ... 0,18· ύδωρ ... 88,1.
Του δε γάλακτος των ζώων ή σύστασις έχει ώδε :

	Τυρίνη	Βούτυρον	Σάκχαρον	Άλατα	Ύδωρ
Γάλα δαμάλεως . . .	3, 6	4, 05	5, 5	0, 4	86, 4
Γάλα αιγός	3, 7	4, 2	4, 0	0, 5	87, 6
Γάλα πρόβάτου . . .	6, 1	5, 33	4, 2	0, 7	83, 6
Γάλα ίππου	2, 18	0, 55	5, 5	0, 4	91, 37
Γάλα όνου	2, 15	1, 5	6, 4	0, 32	89, 63
Γάλα κυνός	11, 7 και λεύκωμα	9, 72	3, 0	1, 35	84, 3
Γάλα ύός	12, 9 (λεύκωμα)	6, 6	0, 5	3, 0	77, 0

Έν συνόψει, τό πλείστον των στερεών ούσιων περιέχει τό γάλα τής ύός τό δε έλάχιστον τό τής ίππου· τό πλείστον των λευκωματιοειδών ούσιων ένέχει τό γάλα τής ύός, έλάχιστον δε τό τής κυνικός· τό πλείστον του βουτύρου περιέχει τό γάλα τής κυνός, τό δε έλάχιστον τό τής ίππου· τελευταίον, τό γάλα τής κυνικός περιέχει τό πλείστον του σακχάρου, τό δε τής ύός τό έλάχιστον.

Η. Γ. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΒΕΡΑΗ.—Ο κύριος του σιδεργουργείου, ήμιν εις ημάς εισάγει και έκδόση πίστε, δια Georges Ohnet.—ΘΕΑΤΡΟΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ—ΧΡΟΝΙΚΑ.

Μετά την πολύχροτον Διο νυφία ν (Henise) του Δουμά υιοϋ, δι' ής πρόσωπον τιλαιγές θείς, κατήγετο τών παραστάσεων αυτού ο έλληνας δραματικός θίασος, μετά την Καρμελιόφορον (Dame aux Camélias) του αυτού έπιφανούς δραματοποιού, μετά την άθάνατον (immortelle) Άδριανών Λεκουόρ έρ, έδωκεν ήμιν τή παρελθούσ η κυριακή μετά λαμπράς επιτυχίας και έτερον έργον του νεωτέρου παγκοσμίου δραματολόγου, τον Κύριον του Σιδεργουργείου (Maitre de Forges), τό κρείττονον έργον του Georges Ohnet.

Άνήρ τίμιος, μηχανικός και παρασήμε τετιμημένος, ο Philippe Derblay, εργοστασιάρχης εις ού τό σιδεργουργείον δύο χιλιάδες εργαζόντο εργαται, έρβαται κίρνης παθιτικής, τής δαιμονικής Claire de Beauhien, την τε ήην και την ψυχην ώραιας, χαρακτήρος δε υπερήφανου. Άμφότεροι ήσαν άξιοι άλλων, άμφότεροι έγεννήθησαν ίνα αγαπή ο εις τον άλλον. Ο Derblay αϊτάται παρά τής μαρκισίας την χείρα τής Claire, ή δε μαρκισία άνακοινούται τούτο τφ θυγατρφ, ποιουμένη ήμα αυτφ γνωστόν, ότι ο μνηστήρ αυτής δουξ de Bligny κατέλειπεν αυτήν, νυμφευθείς έτερον, την Αθηναίς Moulinet. Η Claire ήγάπα τον δουκα ως έξάδελφον αυτής, μεθ' ου έμνή-

στευσαν αυτήν από τής παιδικής ηλικίας· έφ' φ και αυτη διατηρ έσσει ότι θα μείνη άγαμος. Η Άθηναίς έρχεται μετά του πατρός αυτής προς έπισκεψιν τής οικογενείας de Beauhien, ότε και άνακοινούται τή Claire τον γάμον αυτής μετά του δουκός του Bligny. Η δεσποινίς Beauhien προσκαλεί τότε τον έλθόντα όσαύτως προς έπισκεψιν αυτών Derblay και έρωτφ αυτόν ιδιαιτέρως εάν έμμένη να λάθ η αυτήν ως σύζυγον, αυτός δ' άποκρίνεται ότι θα λάθ την χείρα αυτής γονυκλινης. Η σκηνή δε εϊνε ώραία, ότε ο δουξ, βουλόμενος να δικαιολογηθ η, πλυσιάζει την Claire, αυτη δε άναγκαιτίζει αυτόν λέγουσα : «Επιτελέσατέ μοι, έξάδελφέ μου, να παρουσιάσω ήμιν τον κ. Derblay, τον μνηστήρα μου!» Ούτω τά πρόσωπα ταύτα συνδέονται διά του γάμου, άλλ' ένενια παρεξηγήσεως ύφίστανται έφ' ήσανδν άλλων, ζώδην άποκεχωρισμένα έφ' ου χρόνον ο Derblay, ύπολαβών ότι ή Claire αγαπή έτι τον δουκα de Bligny και ότι ή άποστρεφή αυτής προς αυτόν ουχι εξ αιδούς, άλλ' εξ άπεχθείας προσέχεται, δεικνυσινδ' αυτφ τάδωματα αυτής λέγων : «ϊδου τό ύμέτερον δώμι, ιδου και τό έμόν». Ίνταύθα σμικροτά όραιοτάτη έπίσης σκηνή· τοίς αίσθησεσ αυτής ως λεχόντας λόγους υπό του Derblay άκούσασα ή υπερήφανος Claire έξέρχεται ύπερηφάνως, τό μέτωπον προς τά άνω έχουσα δίκην νικητριάς εν πολέμφ, ηερσίδης τής δόφνας τής νύκτς, άλλ' εκπληκνημένη ήμα επί τφ ισχύϊ του έχθρου, ο δε, όπιστων τό βέλημα επί τής όθρας δι' ής εξήλθεν έκείνη, ποιείται μέγαν όρμον, επιλέγων «Α! υπερηφάνος κόρη, σε λατρεύω, άλλ' ού σε πατάξω».

Άπό τής στιγμής ταύτης άρχονται αι περιπέτεια. Σημειωτέον δε ότι από του δράματος έλλείπει έντελώς ο εν τφ μυθιστορήματι άπαντόν πυρετός, εξ ου έπαθεν η Claire, φαίνεται όμως αυτη καταδεδημένη σινοει εξ άσθενείας, επιτεινομένης άκριβώς διά τής πάλης, αν διεξάγει ουχι πλέον προς τον πρό αυτής μοιραϊον αντίπαλον, άλλ' προς έαυτήν. Κατά τό τέλος τής δευτέρας πράξεως αυτη νομίζει ότι μιδο τον σύζυγον αυτής, άλλ' κατά την έναρξιν τής τρίτης ή κυρία Derblay γινώσκει ήδη ότι αγαπή αυτήν. Ένταύθα παρεμβάλλεται επεισόδιως ο έρως του αδελφου αυτής, νεαρου μαρκιστου de Beauhien,

του πλήρους ελευθέρου ιδεών, προς την ανδραγάθειαν αυτής Susanne. Η κ. Derblay προσέρχεται μεσσηταύσα παρά τῷ συζύγῳ αὐτῆς ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο ἐρωμένων, ἀλλ' ἑκαίνας ἀρνεῖται. Οὕτως ὁ ἐργαστασιόγραφος τοῦ σιδιουρουργίου διατελεῖ ὄν παρά τῇ συζύγῳ αὐτοῦ ὡς ἀριστος μὲν φίλος, ἀλλὰ καὶ λίαν ἐπιφυλακτικός, δὲν θέλει δὲ νὰ ἴδῃ ὅτι αὐτὴ ἐγένετο τρυφερώτερα, ἢ ἐάν βλέπῃ σ' ὀδύως ἀποδεικνύει τοῦτο, καίπερ αὐτὸς περιβάλλει αὐτήν διὰ τοῦ περιδεραιοῦ, ὅπερ τῇ ἐντολῇ αὐτοῦ ἠγάρασαν ἢ πινθερά αὐτοῦ, καὶ κῆρας ἠσπάδατο αὐτήν. Πολλὰ καὶ αὐτὴ αἰσθάνεται ὅν τῇ λυπηρῇ αὐτῆς θέσει τὸν ἰσχυρὸν αὐτῆς ἔρωτα, πλὴν ἀδυνατεῖ εἶναι νὰ ἐπιβλώσῃ αὐτὸν Ἐκτελεῖται ὅμως οὕτως, ὅτι κατὰ τινα ἐορτὴν, ἡγεμονικῶς ἀποδίδει τὴν Ἀθηναῖδα, — Ἄ, «καθ' ὅταν αὐτὴν τὴν πόλιν τῆς ὑπερφανείας καὶ τοῦ ἔρωτος ὑπέρχουσιν ἐν τῷ δράματι τοῦ Ὀηοῦ σκηνῶν λαμπρόταται, ἐξαισίοι, — ἢ δὲ Ἀθηναῖς ἀνακοινοῦται τὴν ἀποτομὴν αὐτῆς τῷ συζύγῳ αὐτῆς, ὅστις προσελθὼν τῷ Derblay ἐρωτᾷ αὐτὸν ἐάν ἀνεόδηται τὴν ἐσθύνειν τῆς διαγωγῆς τῆς συζύγου αὐτοῦ, τῆς Claire, τοῦτου δὲ ἀνδρικῶς καταφατικῶς ἀποκρίναμένου, ὁ δοῦξ μετὰ τῆς Ἀθηναῖδος ἀπέρχεται καὶ εἶνα ἀποστέλλει τοὺς μάρτυρας αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν τελευτην προῆξιν ἡ Claire καταβάλλει ἀνοφθαλμὸν πρὸς αὐτὴν ὅπως ἐμποδίσῃ τὴν μοναμαχίαν. Μετὰ νύκτα ἀγωνίας, ἡ ὑπερφανεία αὐτῆς δαμάζεται, προσελθούσα δὲ μέχρι τῆς θύρας τοῦ δωματίου τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἐπανερχεται, ἀλλὰ τὴν πρῶτον παρίσταται καταβεβλημένη καὶ μεταμελουμενή. Ἐξομολογεῖται τῷ Φιλίππῳ τὸν ἔρωτα αὐτῆς καὶ θερμῶς πεπειθεῖ αὐτὸν νὰ εἶπῃ αὐτῇ ὅν εἶναι ἀγαπᾷ αὐτήν. Δὲν κατορθοῖ ὅμως νὰ ἀποτρέψῃ αὐτὸν τῆς μοναμαχίας. Ὑπερασπίζω τὴν τιμὴν μου «ἀπαντᾷ ἑκαίνας, καὶ τοῦτο ἰδίᾳ, διότι ἐν τῷ δουκὶ ἔδωκε τὸν ἀρχαῖον ἀντιζαλον, ἀπὸ πολλοῦ δὲ ἐνεσθῆμεν τοιαύτην συνάντησιν. Ἀπερχόμενος δὲ εἰς τὴν συνάντησιν τοῦ θανάτου, κρῖναι πρὸς τὴν συζύγον αὐτοῦ, ἥτις πίπτει εἰς τὰ γόνατα: «Δόου τοῦ θεοῦ ὅπως ἐπανέλθω».

Κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκόνα φέρεται ἡ μοναμαχία. Καθ' ἴν στιγμήν πυροβολεῖ ὁ δοῦξ, ἡ Claire, ἥτις ἴν κεραιμένη ὄπισθεν τῶν δένδρων, ῥίπτεται πρὸς τοῦ συζύγου αὐτῆς καὶ δέχεται ἀντ' ἐκείνου εἰς τὴν ἀσπιδίαν τὴν σφαῖραν τοῦ de Bligny. Ἡ νεορᾷ γυνὴ ἀκινδύνως τραυματισθεῖσα, συνέρχεται ἐν ταῖς ἀγκαλίαις τοῦ συζύγου αὐτῆς. «Μίαν μόνον λέξιν, ἀπαγεσθεῖσα λέγει τῷ συζύγῳ, με ἀγαπᾷς; — Σὺ λατρεύεις. — Πόσον δὲ εἰμεθα εὐτυχεῖς!»

Τοιοῦτο τὸ ἔργον, ὅπερ ἔτυχε ἐκτάκτου ἐπιτυχίας πανταχοῦ τοῦ κόσμου ἕνεκα τῶν ἰσορροπιῶν καὶ τεχνικῶν ἰδίων σκηνῶν καὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ δράματος. Ἡ κριτικὴ ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως, ἰδίᾳ ὁ Gaudier ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει τῶν Δύο Κόσμων, ὅτι ἐδιδόθη τὸ ἔργον, δὲν ἠδυνήθη ὅμως ν' ἀγνοῖ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ, δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ ὁμολογήσῃ τὴν ἐννεπάρχουσαν καθηκτικὴν πόλιν τῆς ἀποστρεφῆς καὶ τοῦ ἔρωτος, τοῦ μίσους καὶ τοῦ ἔρωτος ἐξ ἄλλου, ἵται τὴν πόλιν δύο ψυχῶν καὶ ἑαυτῶν. Αἱ δύο ψυχᾷ βαίνουσιν ὅπως ἀπομακρυνθῶσιν, ἀλλὰ καὶ ὅπως συναντηθῶσιν

ἐπὶ τέλους. Τὸ γοργὸν καὶ ἡ ποικιλία τοῦ ἔργου εἶσιν ὅτι ὄρατα.

Ἡ ἐκτέλεσις ὑπὲρξεν ἐπιτυχῶς. Ὁ κ. Ποταλάς (maître de forges), ἐπράξε πᾶν ὅτι δυνατὸν αὐτῷ καὶ ἐπέτυχε, τινὰς δὲ τῶν σκηνῶν ὀρθῶς διέγραψεν. Ἀλλὰ μάλιστα ἀνεδείχθη αὐθις ἡ θεοπικνὴ Αἰκατερίνα Βερὼνα (Claire), ἥτις αἱ καλλιτεχνικαὶ ἀρεταὶ ἀπαξ εἶτι φανεραὶ ἐγένοντο καὶ ἥτις τὴν σκηνὴν μάλιστα τῆς ἐξόδου θαυμασίως ἐξετέλεσεν, ὡς ἀνωτέρω εἶπον αὐτήν. Ἡ καλλιτεχνία αὐτῆς κενταται μάλιστα τὴν ἀρετὴν ἐν τῷ λέγειν τῆς καθαρῆς προφορᾶς τῶν λέξεων (articulation) μετ' εὐχρίαν καὶ εὐαρῆστου φωνῆς, ὅπερ κατὰ τὸν Darrot-Verrier, τῆς Παλλικῆς-Κομωδίας, κυρία εἶστιν ἀρετὴ τοῦ ὑποκριτοῦ. Ἡ θεοπικνὴ Βερὼνα ἥτις, ἐνδύεται καὶ φιλοκαλῶς πάντοτε, εἶσι πρόσοδος διὰ τὴν ἑλληνικὴν σκηνὴν. Αὐτὴ εἶστιν ἡ ἀλήθεια.

Μυσίας ἰδιαιτέρας ἀξία εἶστιν ἐκείνη ἡ κυρία Βοκαυέρρα, κακτυμένη σκηνικὴν τέχνην, ἡ θεοπικνὴ Μαργαρίτα Βερὼνα, διακρινόμενη ἐκὶ χάριτι καὶ γοργότητι μετ' ἀφελείας, ὡς καὶ οἱ κ.κ. Κουρῆς, Παρρασκουόπουλος καὶ Κόκκος. Τὸ δράμα τοῦ Ὀηοῦ ἐπέτυχε ἐν τῷ συνόλῳ, πολλοὶ δὲ οἱ πρωταγωνιστῆδες αὐτοῦ ὑποκριταὶ ἐκτελεστοῦσιν ἀνεψιμῆθησαν καὶ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκείνην, κατὰ τὴν τελευτην δὲ προῆξιν ὄν. Τοῦτο λίαν ἐξήγησαν, ἀποδεικνύει τὸ φιλόκαλον τῆς μετέρας κριτικῆς.

Ἐν τῷ ἐν Περσίῳ Μεγάλῳ-Θεάτρῳ (Grand Théâtre) ἐδιδόθη ἡ Λυσιστράτη, κομωδία εἰς πρῶτον λόγον, εἰς προῆξιν δὲ τεσάρων μετὰ ἡμέτερον προλόγον, ὑπὸ Maurice Boumay. Ἡ κομωδία αὐτὴ ἀρχὴν ἔχει τὴν γνωστὴν τοῦ Ἀριστοφάνους Λυσιστράτην, ἥτις δύναται νὰ λογιθῇ κομωδία κατὰ τὸ εἶδος τῆς Belle Helene. Οἷσιν λαθῶν τὰς δευτέρας τοῦ Sarruy καὶ τοῦ Louaître, ἀναγνοῦς δὲ μόνον τὰ τῆ ἐπιπέδῳ ἐν ταῖς ἐφημερίαις γραφέντα ἐν οἷς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ κριτικοῦ τοῦ Pignat, ἀναβάζει τὸν πρὸς αὐτῆς λόγον εἰς τὴν ἐπιπέδῳ κριτικῆν.

ΧΡΟΝΙΚΑ — Τὸ ἑθνικὸν-Θεᾶτρον τοῦ Βερολίνου ἐποίησεν ἑνὴν παραστάσεων σκοπὸν ἐρῶσθαι νὰ κερῆσῃ τῷ λαῷ τὰ κλασσικὰ ἔργα. Πρὸς τὸ σκοπὸν τοῦτον ὑπεθεσθῆσαν λίαν αἱ τεμαὶ τῶν θεσίων. Αἱ θέσεις διηρῆθησαν εἰς δύο τάξεις, ὅν ἡ μὲν τριτὴ τῆς πρώτης ἔρεται πέντε καὶ εἴκοσι ἐκατοστὰ τοῦ πρῆξου, ἡ δὲ τῆς δευτέρας δώδεκα καὶ ἑπτὰ ἐκατοστὸ τοῦ πρῆξου. Τὸ πρῶτον διδασθῆν ἔργον ἦν ὁ Γουλιέλμος Τέλλος τοῦ Schiller, προτελεσθέντος πολλοῦ κόσμου, καὶ ἀκούσαντος αὐτὸ μετὰ ὀρθοκρυτικῆς σιγῆς καὶ χαίρων ἔσαντος; αὐτὸ κατὰ τὸ τέλος ἐκείνης πράξεως δι' ἐπεσηρησίου. Βεβαίως καταλληλοτέρη ἐκλογή ποιητοῦ πρὸς ἑνὴν τοιοῦτον παραστάσεων οὐκ ἦν δυνατὸν νὰ γένηται, τοῦ Schiller ἀκριβῶς ἐν ἰδίᾳ πραγματεῖᾳ ἐν τῇ μοίρᾳ τῆς πρώτης τῆς θεᾶτρον τῆς ὀρθοκρυτικῆς, διότι ὡς αὐτὴ προλαμβάνει τῇ διδασκαλίᾳ αὐτῆς; τὸ κακόν, ὅτι καὶ ἐκεῖνο, ἐπομένως δὲ ὀρθοκρυτικῶς ἔργον τὴν ἀποστολὴν καὶ τοῦ νόμου, ὅστις δὲν προλαμβάνει, ἀλλὰ τιμωρεῖ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν. Τὸν διδασκατικὸν σκοπὸν τοῦ θεᾶτρον οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι ἐθέτισαν, αὐτοὶ οἱ καὶ τὸ θεᾶτρον δημιουργήσαντες

καὶ εἰς ὄψος ἀναγαγόντες, ἐξ οἷ πάντα τὰ νεώτερα θεᾶτρα ἐλάσθησαν καὶ ἐφ' οἷ ἐρείδονται. Ὅπως προσιτὸν πᾶσι τὸ θεᾶτρον, τὸ τοιοῦτον σκοπὸν ἔχον καὶ ὄχι τὴν τέρψιν, δὲν ἐθέτισαν καὶ τὰ θεωρικᾷ;

— Ἐν Δρέσδῃ, κλειδοκυμβαλιστῆς τις ἐπατέτης, ὁ Ροσὺλ Κοζαλκί, ἔδωκεν ἄρτι συναυλίαν, καθ' ἣν πρὸ ἐνδοσιώδους ἀκροατηρίου ἐξετέλεσε διάφορα τεμαῖα τῶν Bach, Mozart, Schubert, Rubinstein, τὴν συμφωνίαν εἰς fa ελαττον τοῦ Chopin καὶ ραφαδίαν ὀργηρικὴν τοῦ Liszt κτλ. Ἀλλὰ τὸ κυριώτατον τοῦ προγράμματος τῆς μουσικῆς ἐπιπέδου ἦν δύο συνθέματα αὐτοῦ (Graville καὶ Vals). Καίπερ δὲ ἐπατέτης συνέθετο ἤδη ὁ νέος οὗτος Mozart τεσσαράκοντα ἔξ ἔργα.

— Ὁ Σαρδοῦ ἀπερᾷσας νὰ γράφῃ εἰς τὸ ἐξῆς δραματικὸν ἔργον διὰ τοὺς Ἀμερικανούς, Ἄρτι ἀνεβιβάθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεᾶτρον Λυκείου τῆς Νέας Ὑόρκης νέον ὄρθμα τοῦ συγγραφέως τῆς Patrie, φέρων ἐπιγραφήν: Οἱ Ἀμερικανοὶ ἐν Βερόνῃ.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων κατὰ τόγρηγοριανὸν ἡμερολόγιον ἀρροῦσα ἐκπέθε καλῶς ὡσεὶ τῆς ἐντάσεως τῶν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατίθει τῆς γενικῆς εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς ἀναγεγραμμένων ζητημάτων, σύμπας δ' ὁ εὐρωπαϊκὸς τύπος καὶ ἰδίᾳ ὁ βιενναῖος μακρὰ κατὰ τὸ σύνθημα αὐτῷ δημοσιεύει ἄρθρα, ἐξαιρῶντα τὴν κρατούσαν ἐν τῇ Δύσει εἰρηνικὴν κατάσταση καὶ ἐκθειάζοντα τὰ εὐεργετήματα τῆς περιφρουρηθείσης εἰρήνης. Οὐδεὶς βεβαίως ἀρνεῖται ὅτι καὶ κατὰ τὸ 1892 περιεβουρήθη ἡ τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης εἰρήνη, οὐδ' ὑπάρχει ὁ βουλόμενος νὰ διαταρᾷ τὴν συναυλίαν τῶν κυριωτέρων ὀργάνων τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου, ἡμούντων ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων κατὰ Λατίνοὺς τοὺς ἀγῶνας τῶν εὐρωπαϊκῶν ἡγεμονῶν, ἅτε παντὶ σθένει ἀγωνισαμένων νὰ περιπέσωσι τὰ εἰρημνία εὐεργετήματα καὶ νὰ ἐξασφαλίσωσι τοῖς ὑπὸ τὸ σικῆπτρον αὐτῶν λαοῖς τὴν ἀγαθὴν πρὸς ἀλλήλους συμπίσθιν. Ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῆ ὅτι μείζον ἀμηρτετο μέτρον ἐν τῇ ἐπιπέδῳ τῆς εἰρήνης καὶ οὐκ ὀλίγη περιστολὴ ἐν τῷ ἔλλῳ τοῦ παριστάνειν τὰ πάντα ἐν Εὐρώπῃ ὡς διατελοῦντα ἐν τῷ κρατίστῳ τῶν δυνατῶν κόσμῳ. Ἐάν αἱ ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου ἐκθεωρούμεναι ἰδέαι ἐσθηρίζοντο ἐπὶ στερεῶν ἡμα καὶ ἀσφαλῶν βάσεων, ἐάν πρῶγματι οἱ τὰς τύχας τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης ἰδύοντες ἀσφαλεῖς ὁλος περὶ τῆς γενικῆς τῶν πραγμάτων καταστάσεως διετέλουσαν καὶ πλήρη ἐπὶ τὸ διαρκεῖ τῆς εἰρήνης πεποιθόντων εἶεν, οὔτε τὰ στρατιωτικὰ ζητήματα ἡθελον διατελεῖ ἐν τῇ πρῶτῃ τάξει τῶν ἀπασχολούντων τὴν μέριμναν καὶ τὴν προσοχὴν τῶν συμβούλων τῶν διαφόρων κρατῶν καὶ οἱ λαοὶ, βλέποντες ὄντως ἐξισφαλισμένῃ τὴν εαυτῶν θέσιν, ἠδελον ἐπιδοθῆ μετὰ μείζονος ζήσεως εἰς τὰ εἰρηνικὰ αὐτῶν ἔργα

καὶ ἐπιδοίξει μείζονα ἀδιαφορίαν περὶ τὰ εἰρημνία ζητήματα. Ἄτυχῶς ἡ κατάστασις ἀλλοίαν ὄλας παρουσιάζει ὄψιν καὶ δὲν ἐξέλιπον αἱ βαλλόμεναι κραυγαὶ τρῶμου ἐπὶ τοῖς παρουσταζομένοις γεγονόσιν, ἀπερ τοσοῦτω μᾶλλον σπουδαιότερα τυγχάνουσιν, ὡς περὶ ταῦτα ἀκριβῶς συγκεντρῶνται ἡ προσοχὴ τῶν κυριωτέρων τῆς Εὐρώπης ἀνακτοβουλίον, ἀγωνισμένων νὰ ἐξεύρωσιν ὅποια τὰ καταλλελοτέρα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ὑπεροχῆς αὐτῶν καὶ παγίωσιν τῆς καχεκτικῆς εἰρήνης. Τοῦτο ὄλλως τι ἐξάγεται καὶ ἐν τῆς γλώσσης τῶν ἐπιπεσωπύοντων τὰς τῶν κυβερνώντων ἰδέας ὀργάνων, ἀπερ, τὴν συναυλίαν τῶν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης διθυράμδων τῶν ἀνεξαρτήτων ἐφημερίδων διασπῶντα, ἰτακονίζουσι τὴν κατάστασιν ὡς ἀπροσφάλλῃ, ὡς κερῆζουσαν ἰσχυρῶν μέσων ἀσφαλείας, ὡς ἐκιδάλλουσαν μυσίας εἰς θυσίας ὑπὲρ τῆς παγίσεως τῆς ὑφισταμένης τάξεως. Ὁ καὶ μικρὰν ἀπονέμων προσοχὴν εἰς τὰ γραφόμενα τῆς «Ποσειδημονικῆς ἐφημερίδος» π. κ. δὲν δύναται νὰ μὴ ἀνομολογήσῃ ὅτι τὸν νοῦν τῶν συμβούλων τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου ταράσσει τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης καὶ πᾶσι αὐτοῖς νὰ διατηρῶσι τὴν χώραν προπερθεκωσμένοι κατὰ παντὸς ἐνδεχομένου. Τὸ ἔργον τῆς γερμανικῆς ἀρχιγραμματείας, ἀφορμὴν λαμβάνον ἐν τῆς εἰς ἰδιαιτέραν ἐπιτροπείαν παραπομπῆς τοῦ περὶ διετούς θατείας στρατιωτικοῦ νομοσχεδίου, παραπομπῆς, ἰσοδυναμούσης ἐμὴ πρὸς τελεῖαν ἀπόρρησιν τοῦ νομοσχεδίου τοῦλάχιστον πρὸς ριζικὴν αὐτοῦ τροποποίησιν, μετέρχεται ὅπερ μετῆθεν ὄψος ἐπὶ τοῦ πρῶν ἀρχιγραμματέως Βιδμαρκ, ὑποβάλλοντος τὸ σχέδιον τῆς ἐπταετούς θατείας, καὶ διὰ πολλῶν ἐπιχειρημάτων περᾶται νὰ μεταπειθῇ τὸν ἐν τῇ λευκῇ αἰθούσῃ ἀντιπερσοσώπου ὄπας, ἐπαναλαμβάνοντες τὸ ἔργον αὐτῶν μετὰ τῆς ἐορτῆς, ἀνηγορεύουσιν ὑπὲρ τῆς ἀποδοχῆς τῶν προτεινομένων στρατιωτικῶν μεταρρυθμίσεων ἵνα μὴ ἡ Γερμανία εὐρεθῆ ἔξω τοῦ νημφῶνος κατὰ τὴν διαδραμάτιαν σοδαρῶν γεγονότων, ἐπιδρῶντων ἐπὶ τῆς ὄλλης ἐν Εὐρώπῃ καταστάσεως.

Ἀλλὰ καὶ ἕτερα ὑπέρχουσι τεμῆματα τῆς ἐπιπερμουῆς τῶν πραγμάτων καταστάσεως, τῆς ἀνιευχούσης σφῆδρα καὶ αὐτοῖς τοῖς ἐν Ἀγγλίᾳ κύκλοις, μεθ' ὅλων τὴν πολιτικὴν τοῦ ἐν Βιαντῆς τὰς διατριβάς ποιουμένου νῦν γηραίου Γλαδστωνος, ὅστις, εἰρημνικὴν πρὸς ἀπάσας τὰς κυβερνήσεις μετερχόμενος πολιτικῆν, ἀπαιτῆται τὴν ἀνάμειξιν τῆς χώρας αὐτοῦ εἰς τὴν ὀρθῶσαν πολιτικὴν τῆς ὑπερωπείας Εὐρώπης καὶ ὀρεκίται μᾶλλον εἰς τὴν ἐπιπερμουῆς τῶν συμφερόντων τῆς μεγάλης Βρετανίας ὡς χώρας νησιωτικῆς ἢ εἰς τὴν ἐπιπέδῳ ἐκιδάλλουσαν συμφερόντων, οἷα ὁ προκάτοχος αὐτοῦ ἐπέδωκε διὰ τῆς ἐνεργουῦ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, τῆς ἀποληξίσεως εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῆς Ἐγγλῶν ὄπας, πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Ζανζιβάρης προστάσειαν. Τὸ ἔργον τοῦ συντηρητικοῦ κόμματος ἐν ἐπανειλημμένοις ἄρθροις περᾶται νὰ ὑποδείξῃ ὅτι ἐνιαχοῦ τῆς Εὐρώπης τὰ πράγματα βαίνουσιν οὐχὶ τοσοῦτο καλῶς καὶ ὅτι ἀνάγκη τὴν προσοχὴν αὐτῶν νὰ ἐπιστήσωσιν ἐπὶ τῶν ἀπειλομένων κινδύνων οἱ τὰς τύχας τοῦ ἡνωμένου βασιλείου ἰδύοντες. Τὸ εἰρημνικὸν ὄργανον, εὐρῶνον ἐπὶ τούτῳ τὸν κύκλον τῶν ἰδεῶν αὐτοῦ, ἐξετάζει τὰ

κατά την εντόπιον την επιγενομένην εκ των εργασιών της Σαβάνης εν τῷ ζητήματι τῆς τοῦ βουλευτικού συντάγματος ἀναθεωρήσεως καὶ εἰς ἐπιβουλήν τῶν λεγομένων αὐτοῦ προσώγου διαφόρους μαρτυρίας, ὧν οὐ τὴν τελευταίαν κατέχει τῆξιν ἢ τε ἀριθμητικῆς τῶν ναυτικῶν δυνάμεων τῆς νοτίου Ρωσίας καὶ οἱ ὑπολογισμοὶ οἱ ἀναγόμενοι οἱ εἰς τὸ ποσὸν τῶν εἰς τὰ ὑπάρχοντα ἀσπίδι δυνάμεων τὰ ἐπιβουλήν ἀποδατικῶν δομάτων. Σὺν τοῖς τελεγραφοῦσι τοῦτοις ὑπάρχει καὶ ἡ ἐνίσχυσις τῶν κατὰ μέγας τῶν ἀστρεγογεωμανικῶν μεθοριῶν τῆς Ρωσίας μετατεταγμένων στρατιωτικῶν δομάτων, ἡ γινομένη οὐχὶ πρὸς ἐπιβουλήν ἐπιθετικῶν σκοπῶν, ὡς ἠιλοῦσι νὰ διαταίνωνται οἱ ἐν Ἰσθμῷ καὶ Βερολίνοῦ ἰδίῳ ἀρχιδου πολίτικοι κύκλοι ἐπὶ τῇ ἰδέῃ τοῦ ἐκπαιθεῖν τὴν κοινὴν ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ τὴν Χορεντσόλεβν γνάμην καὶ καταστῆσαι αὐτὴν μᾶλλον περὶνιον, πρὸς ἀντιτάξιμιν τῶν ἐν Γερμανίᾳ καὶ Αὐστρουγγίᾳ διεξαγομένων πολεμικῶν παρασκευῶν καὶ ἐξασφάλισιν οὕτω τῶν εὐεργημάτων τῆς εἰρήνης, ἢν ἀλλὰ περὶ κλειστού ποιεῖται Ἀλέξανδρος ὁ Γ', ὡς διακίρηνε τοῦτο ὁ στρατηγὸς Εὐγενίονιτς ἐν ἐορτῇ τοῦ ἐν Πετρούπολι τῆς τῶν αὐξάνων, ὁ εἰπὼν ὅτι ἡ Ρωσία κατὰ πλείστον ποιεῖται τὴν εἰρήνην, ὅτι ὁ τοῦτοις δικαίως ἐπιθυμεῖ αὐτὴν πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν προσώγων τῆς οἰον διανοεῖται πνεῦμα ὁ εἰρηνικὸς Ἀλέξανδρος ὁ Γ', καὶ ὅτι τότε μόνον ἡ Ρωσία, παρὰ τὰς εἰρηνικὰς αὐτῆς προθέσεις, ἐξαναγκασθῆσεται νὰ κατέλθῃ εἰς τὸ στάδιον τοῖς ἐνεργείας μεθ' ἀπαθῶν τῶν πολεμικῶν αὐτῆς δυνάμεων, ὅταν προέλθῃ εἰς τοῦτο ὑπὸ τρίτου.

Τὰ ἐν Γαλλίᾳ παρὰ τὴν παύσιν τῶν βουλευτικῶν εργασιῶν ἐξαπολυθεῖσιν ἐν ἀπροσφατῇ ὁμοίᾳ συννεπείᾳ τῶν ἀνακαλυπτομένων νέων καταρτήσεων ἐν τῷ ζητήματι τοῦ Παναμά, συμπάσης δὲ τῆς Εὐρώπης ἡ προσοχὴ εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὰ ἐν Παρισίοις διαδραματιζόμενα, τὰ προελαμβάνοντα σοβαρώτερον χαρακτῆρα διὰ τῶν ἐπερωτήσεων τῶν ριζοσπαστικῶν καὶ τῶν βουλαζερικῶν, οἵτινες ζητοῦσι νὰ θεωρηθῶσι τὸ νῦν ὑπουργεῖον ὑπεύθυνον ἐπὶ ταῖς πράξεσι προπατάχων, ἀνελεθόντων εἰς τὴν ἐξουσίαν πρὸς πενταετίας ἢ ἑξαετίας. Ἀνομολογητέον ὅμως ὅτι τὰ πράγματα δὲν φέρουσι τὸν ἀποδιδόμενον αὐτοῖς ὑπὸ τῶν πολεμίων τῆς δημοκρατουμένης χώρας σοβαρὸν χαρακτῆρα, τὸν ἐνυπολαβόνοντα ἐν τῇ οὐδὲν ἰσχυρῶν ὅτι ἡ δημοκρατία διατρέχει τὸν ἐσχάτον τῶν κινδύνων, ἐάν τολμηρὸς τις τοῦ γαλλικοῦ θρόνου μνηστῆρ παραστῆ εἰς τὸ μέσον, καὶ ὅτι ὁ π. Ρωμαῖο δυνάστηται νὰ περιόσῃ τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τῶν συνεπειῶν μείζονος θανάσεως τῶν νῦν πραγμάτων ὑπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς τῶν ἐξωτερικῶν καὶ νὰ θέσῃ οὕτω τῆξιν εἰς τὰ ἀγνωπώτατα θυλῆματα περὶ δυσμεθερίας τοῦ Τύθρου πρὸς τὴν Γαλλίαν, ἅπερ οὐ παύονται διαδιδόμενα ὑπὸ τῶν πολεμίων τῆς γαλλορωσικῆς συμφωνίας, τῶν ζητούτων μὲν νὰ παραστήσῃ αὐτὴν ὡς χαλαρωθεῖσαν ἀλλὰ καὶ μὴ δισταζόντων ὡσαύτως νὰ κινῶσι τὸ φῶσμα τῆς γαλλορωσικῆς συμπτῆσεως ἐν τοῖς ἐξ ἀναθεωρήσεως συνταγμάτων προκαλουμένοις ζητήμασι, μεθ' ὧλας τὰς ἐπιβουλής τῆς ἀγγλικῆς «Σιμμάλας» περὶ τῆς ἐκ τῶν προτέρων καταθέσεως τῆς

συμπῆξεως ταύτης καὶ ἐπιτάσεως ἀπλῶς τῶν μέτρων τοῦδε πλατωνικῶν διαμαρτυριῶν.

Ἐν Ἀγγλίᾳ, ἡ κυριότερα προσοχὴ εἰσέφεται πάντοτε περὶ τὸ ἰρλανδικὸν ζήτημα, ὅπερ φαίνεται ἐκτραχυνόμενον πως, ὡς τελετριούται ἐκ τῆς πολιτικῆς ἐνίων ἐν τῇ νήσῳ, ἀποτολμησάντων νὰ μεταβάσῃ τοὺς δρόμους τῶν ἐν φαίνεξ Πύρι διαδραματιζόμενων τῶν μέσων τοῦ 1882 τὴν ἐπιούσαν εἰς τῆς συνεντεθέσεως τοῦ λόρδου Ρόσσεου μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἰρλανδίας Τζὼν Μόρλεϋ, τοῦ προκαλοῦντος τὰς διαμαρτυρίας τῶν ὀλίγων, καίτοι ὄλλως ἀδικῶς εἶναι ἡ τοιαύτη τῶν Ἰρλανθῶν πολιτεία μετὰ τὴν παρ' ἐκείνου καταργησὶν μάλιστα τοῦ ὑπὸ τοῦ Σαλοθουρῆ θεσπισθέντος καὶ τεθέντος εἰς ἐφαρμογὴν καταναγκαστικοῦ νόμου, δυνάμει τοῦ ὁποῖου συναλαμβάνοντο οἱ ἕποικοι ἀνευ προηγουμένης διαδικασίας.

Ἐκ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ διαδραματιζόμενων σπουδαίωτα εἶναι τὰ οικονομικὰ, ἅπερ ἤρξαντο προελαβόντα πολλὴν προσοχὴν συνεπείᾳ καταρτήσεων, ἀνακαλυφθεῖσιν ἐν τῇ διακίρηνε τῶν τραπεζῶν, ὅσα ἔχουσι τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιστάσεως ὁμολογιῶν. Ἡ σοβαρότης τοῦ πράγματος τελετριούται ἐκ τῶν ἀκουσόμενων καταρτήσεων κατὰ τῶν ἀποτολμησάντων τὸν νοσημὸν τοῦ δημοσίου κινήματος καὶ ἰσως ὅτι εἰχομεν δευτέραν ἐκδοσὴν τοῦ ζητήματος τοῦ Παναμά, ἐάν μὴ τὴν προεσπίαν τῶν ὑπευθύνων ἀνελεθόντων ἰσχυρότεροι κύκλοι, πρὸς τῆς σοβαρότητος τῶν ἀνακαλυφθέντων ἐν δευτέρᾳ ὁμοίᾳ ἐπὶ τῆς Γερμανίας πρὸς τὸ στήριμα πάλιν, ἡ ἀδικούντως ἀνελεθόντων τὴν κοινὴν ἐν Εὐρώπῃ γνώμην παραστάσαν πρὸς θεόματος, ὅπερ ἀπὸ τῆς ἰσχυροσεως τοῦ Ἰταλικῶ ἡρώτους οὐδέποτε ἐξελίξθη.

Οἱ ἐν Ρωσίᾳ τὴν μέρην αὐτῶν συζητήσιν περὶ τὴν εἰσαγωγὴν διαφόρων ἐσωτερικῶν μεταρρυθμίσεων καὶ περὶ τὴν βελτιώσιν τῆς τοῦ οἰκίου ἐμπορίου θέσεως. Ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ ἔργῳ τὸ ἀνακτοβούλιον Πετρούπολεως ἐνεργεῖ κατὰ τρόπον ἀκαλλῶσόντα τὴν Ρωσίαν ἀπὸ πάντας πρὸς τὴν δημοσίαν τῆς Γερμανίας ὑποχρεώσεως, τοῦτοι δ' ἔνεκα ἐπιπρωτεῖ οὐ μὴν ἐν Βερολίνοῦ ἀθυρία, ὡς ἐπιβέβηται ἐκ τῆς γλώσεως τῆς «Βοραιογερμανικῆς», διατινόμενης ἐπὶ ἡ κυβερνήσεως τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου κατῶρθωσεν ἐξερῶς ἅμα καὶ εὐρέως ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν βλάβην, ἥτις παγάζει ἐκ τῆς μὴ εἰσαγωγῆς τῶν ρωσικῶν σίτων.

Ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον οικονομικὸν ζήτημα εἶναι τὸ ἐν Ἑλλάδι, ὅπου ὄντως μὲν κατὰβῆλλοντα παρὰ τῶν ἰουδιῶν προεσπίσιν πρὸς ἐπιβουλήν τῶν οικονομικῶν τῆς χώρας πλῆθων καὶ ἀνεργῶν τοῦ οικονομικοῦ οικοδομήματος ἐπὶ στερεῶν βῆσεων. Ὑπὸ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἀξίεπαινοι ἰδίῳ τυγχάνουσιν οἱ τοῦ ἐκλεκτοῦ τῆς Β' μαῖου ὀφθῶν, οὐχ ἴπτον δὲ ἀξίεπαινοι εἶναι καὶ οἱ ἡγέται τῆς ἀντιπολιτεῦσεως, οἵτινες ἐν τῇ φιλοπῆρῃ αὐτῶν μερῶν περὶ βελτιώσεως τῶν οικονομικῶν τῆς χώρας ἐξαπολυθεῖσιν στοιχοῦντες τῇ συνετῇ αὐτῶν πολιτικῇ, τῇ τηρηθείσῃ κατὰ τὰς πρώτας εἰς συζητήσεως τοῦ οικονομικοῦ προγράμματος τοῦ ἡγέτου τῆς κυβερνήσεως ἐν τῷ κοινοβουλίῳ.

ΦΥΡΑΝΗ ΜΙΓΑΝΗ.

Ἐν τῇ τακτικῇ συνεδρίᾳ τοῦ παρ' ἡμῶν Ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ Συλλόγου ὁ ἡμέτερος ἀγαπητὸς φίλος κ. Χριστοφῆρος Σαμαρτσίδης ἀνέγνω ἡνπροηγγείλαμεν διὰ τοῦ προτέρου τεύχους πραγματείας, ἀναπτύξας ἰδίᾳ τὸ θέμα τῶδε: ὅσοι οἱ ἄρχαιοι Ἑλληνες, ὅποια δέον νὰ εἴη κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ ἀγωγή καὶ ἵπτοισι τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους τῆς πραγματικῆς ταύτης δημοσιευθῆσεται τὸ δεύτερον μέρος ἐν τῷ ἐπομένῳ τεύχεϊ.

Ἡ 15/27 ἰσταμένου προῦκειτο νὰ ἐορτασθῇ ἐν Παρισίοις ἡ 70ῃ ἀμφοτερῆς τῆς γεννήσεως τοῦ καυχίματος τῆς εὐγενεῖς Γαλλίας, τοῦ μεγάλου Pasteur. Τῆς ἐορτῆς ἐμελλε νὰ μετασχη καὶ τὸ Πανακαθίμιν (in-si-tu), ἐκπρασσωπόμενον ἰδίᾳ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν. Κατὰ τὴν ἐορτὴν ὁ πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας ταύτης κ. Abbadie θὰ ἐκίρυσσε τὴν ἑναρξιν τῆς ἐορτῆς διὰ προσφωνήσεως καὶ θὰ ἐπέθετε τῇ ἐξόχῳ τῆς Γαλλίας τῇ ἐπὶ τούτῳ τελεγοῦρηθῆν ἀναμνηστικῶν χρυσοῦν μεταλλίων μετὰ τῆςδε τῆς ἐπιγραφῆς:

«Τῷ Pasteur, τῇ ἡμέρᾳ τῆς 70ῆς ἀμφοτερῆς τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ ἀνθρωπότης εὐγνωμοσύνουσαι (A Pasteur, le jour du 70e anniversaire de sa naissance, la science et l'humanité reconnaissantes)». Μετὰ τὴν προσφωνήσιν ταύτην ὁ ἰσθῆτος γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας κ. Joseph Bertrand θὰ ἐξεφωνεῖ κατὰ τὴν ἑλληνικὴν λέξιν. Ἡ πρὸς διοργανώσιν τῆς ἐορτῆς πρὸς τιμὴν τοῦ εὐεργέτου τῆς ἀνθρωπότητος ἐπιτροπῆς διεβίβασε προτεκλήσεις πρὸς μετὰ τὴν εἰς πάντα τὰ ἐπιστημονικὰ ἰερόματα. Τοιαύτη πρόκλησις ἀπευθύνθη καὶ τῷ παρ' ἡμῶν Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ, ὅστις τηλεγραφικῶς διεβίβασε τὰ συγχαρητήρια αὐτοῦ.

Ἀπόσπασμα ἐκ παλαιῆς ἀγγλικῆς προφητείας: «Καὶ νῦν προσοχὴ πάντες ὅσοι γινώσκετε τὴν ἀγγλικὴν! Ἐάν τὰ Χριστοῦγεννα συμπέσωσι κυριακῇ, μάθετε πάντες ὅτι ἡ ἡώρα τοῦ χειμῶνος ἔσται γλυκεία καὶ ὁ πορετῆ, ἐκτὸς ὅτι οἱ μεγάλοι ἀνεμοὶ θὰ πνέωσιν ἀνωθεν. Τὸ θέρος ἔσται ἕρπην καὶ τὰ μέλιστα καλὸν, εἰπον ὅτιν ὅλτο. Τὸ κτήνη καὶ τὰ πρόβατα θὰ ἔλωσι λίαν καλῶς, ἀλλὰ τὰ ἄλλα τρέφματα θὰ λείψωσι. Τὸ γεννηθὸς κίον παιδίον κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην γενήσεται μέγα καὶ πλούσιον».

Αὐτοῦτε τοῦναντίον τὸ ἔτος, ὅπερ ἀρξεται ἀπὸ δευτέρας: «Ἐάν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦγεννῶν συμπέσῃ δευτέρᾳ, θὰ ὄητε τὸ ἔτος ἐκείνο μέγαν χειμῶνα, καὶ πλήρη ἀνέμων ταραχωδῶν καὶ διαπεραπτικῶν. Κατὰ δὲ τὸ θέρος, ἕνα τὴν ἀλήθειαν εἰπω, θὰ πνέωσι μεγάλοι ἐπίσης ἀνεμοὶ καὶ ἰσχυροί. Αἱ μέγαι ἔσονται πολυαίριθμοι καὶ πῆθος ζώων καταστραφῆσεται».

Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἐορτάζωμεν τὰ Χριστοῦγεννα παρασκευῆν οὐδὲν τῶν ἄνω συμπέσεται.

Ἐξεδόθη ἐν Ἀγγλίᾳ ἀγγλιστὶ μυστήριον φέρον, δι' ἑλληνικῶν χαρακτῆρων τὴν ἐπιγραφὴν ΑΝΘΕΑ (Anthea). Συγγραφεὺς αὐτοῦ ἔστιν ἡ ρωσικὴ εὐχῶς τοῦ θεοσθενούς κ. Κατασβῆτς κ. Κακιλία. Ἡ ὑπόθεσις: ἔστιν ἑλληνικῆ. Ἡ ἄνθη ἔχει τὴν ἰσχύον τῆς πολυμνήτου Κυρὰ-Φροσύνης, οὐχὶ ὁμοῦ καὶ τὸ τέλος αὐτῆς ἐν τῇ λέγει τῶν Ἰωαννίνων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 19 Ἰοῦλιου.

Ἡ σπανδαλάδης καὶ ἀλεθρία διὰ τὴν Γαλλίαν ὑπόθεσις τοῦ Παναμά ἐξηκολούθησε καὶ τὴν ἐβδομάδα ταύτην ταρῆττουσα τὰ χρηματιστήρια τῆς Εὐρώπης καὶ πρὸ πάντων τὸ τῶν Παρισίων, ἀπειληθῆν ὑπὸ σοβαρῶς χρηματιστικῆς κρίσεως ἕνεκα τῆς καταπίπτου ἐκπτώσεως τῆς γαλλικῆς ῥάντ, ἀπολεσθεῖς ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν τῶν τῶν ἄλλων ἄλλας μονάδας. Ἀνευπολόγηστοι εἶναι αἱ ζημίαι, ὡς ἐπῆνευξαν ἡ ὑποτίμησις αὐτῆ τοῦ κτηνωτέρου τῶν γαλλικῶν κρεωγράφων, εὐτύχημα δὲ θέλει θεωρηθῆν ἂν τὸ κακὸν περιουσιῶν μέχρι τοῦ σημείου τούτου, διότι φέρος ἐπίκειται μὴ, θεινωθείσης ἐτι μᾶλλον τῆς καταστάσεως, ὑποκινῶσιν ἐπὶ τὸ βάρος τῶν ζημιῶν δευτερευόντα τινὰ τραπεζικὰ καταστήματα, περὶ ὧν ἀπὸ τοῦδε ἤρξαντο γεννόμεναι ὑποψίασι τινές, καὶ εἰς ἡ ἀποδιδόνται αἱ κατὰ τὰς δύο τελευταίας ἡμέρας ἐνεργηθεῖσαι μεγάλαι πωλήσεις, αἱ ἐπενεγκῶσαι τὴν ἀποτομον ὑποτίμησιν τῆς γαλλικῆς ῥάντ, ἐν μέρει δὲ καὶ τῶν τουρκικῶν κρεωγράφων. Ἠλίον τοῦτου ὑπάρχει ἂν ἀποδοδειχθῆν ὅτι ἡ ὑποτίμησις τῆς γαλλικῆς ῥάντ ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν μοναρχικῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν πολεμίων τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας, ἥς ἡ κυβερνήσις ὀφείλεται ν' ἀγωνισθῇ τὸν ὑπέρτατον τῆς σωτηρίας ἀγῶνα. Ἡ ἐξακολουθεῖσα αὐτῆ ὑποτίμησις τῆς γαλλικῆς ῥάντ οὐ μόνον οικονομικὴν κρίσιν δύναται νὰ προκαλέσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ καταστήσῃ ἀδύνατον τὸ ἰσοζύγιον τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀνακαλυφθῆν τῆς μετατοπισῆς τῆς γαλλικῆς ῥάντ 4 1/2 ο/ο, εἰς ἡς ὑπελογίζετο ὅτι ἐμελλε νὰ προκύψῃ ὀφέλος 200 ἑκατομμυρίων. Ὁ τῶος ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν νῦν δὲ μετὰ τῶν ἐνοχοποιουμένων διγνακαταλεγόμενος κ. Ρουβιὲ προετίθετο νὰ ἐνεργῆσῃ κατὰ τὸν προεσπῆ Μίσιον τὴν μετατροπὴν ταύτην, ἐμελλε δὲ διάφορα σχέδια, δι' ὧν ἔθελεν ἀχθῆν εἰς πέρας ἡ τοιαύτη κολοσδαία ἐπιχειρήσις ἀνευ κλονισμῶν καὶ κινδύνων, καθ' ὅσον ἡ μετατραπησμένη ῥάντ 4 1/2 ο/ο ἀνίσταται εἰς 6 δισεκατομμύρια περίπου φράγκων, τοιαῦτι δὲ μετατροπῆ τοσοῦτον κολοσδαίου ποσοῦ κρεωγράφων οὔτε εὐκόλος εἶναι οὔτε ἀκινδύνος. Ἄλλ' ὁ κ. Ρουβιὲ εἴχε πεποιθῆσιν περὶ τῆς ἐπιτυχίας, καὶ ἀνευδιδόσως προεπὶπέλογιζε τὰ πρὸς ὀφέλος τοῦ προϋπολογισμοῦ προεπύφοντα ἐκ τῆς πράξεως ταύτης ἑκατομμύρια.

Τὸ ἔργον τοῦτο θέλει δυνηθῆ ἰσως νὰ φέρῃ εἰς πέρας καὶ ὁ νῦν ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν κ. Τυρρό, ὁ ἐνεργῆσας ἀλλοτε τὴν μετατροπὴν τῆς ῥάντ ἀπὸ 5 εἰς 4 1/2 ο/ο, ἂν παρελθῇ ταχέως ἡ ἐκ τοῦ σκανδαλοῦ τοῦ Παναμά κρίσις, ὅπερ δὲν θεωρεῖται πιθανόν.

Ἡ ὑποτίμησις τῆς γαλλικῆς ῥάντ παρεῖχε μέχρι βαθμοῦ τινος καὶ τὰ τουρκικὰ κρεωγράφη, ὡς καὶ τὰς μετοχὰς τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπεζίας, ἡ ὅποια, ὡς γνωστὸν, εἶναι κτήτορας μεγάλων ποσῶν κρεωγράφων. Ἀλλ' ἡ ὑποτίμησις αὐτῆ δὲν ἔλαβεν ἐπιφθῶνους διαστάσεις, διότι ἡ ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα προσδληθεῖσα ἀ' αἰαῖ τοῦ Γενικοῦ κρῆτους ἀπώλεσε μὲν πρὸς σπι-

γμίν 75 εκατοστά, υποτιμηθείσα ένταύθα από 24,10 εις 23,20, αλλά ταχέως ανέκτισε μέρος των απολασσόντων, διότι προχθές άνετιμήθη μέχρις 23,36 και γός έτιμώτο 23,31. Εύτυχως την φούραν ταύτην τό χρηματιστήριον ήρθεν μί εύρωθεν έκτεθειμένον εις μεγάλας άγοράς, αίσθανόμενον δέ την έλλειψιν τίτλων δέν παρεσβήθη εις τόν βίαιον έκπεσμόν, εις όν υπέκυψαν τά χρηματιστήρια Λονδίνου και Παρισίων, διατήρησε δέ σταθερός τας τιμάς αναλόγως ήθιλοτέρας των έν Εύρώπη, όστε οι παρ' ήμιν ενεργούντες τας έκπικαταλλαγάς (arbitrages) άναγκάσθησαν σίχ' ή νά πωλήσωσιν, ός άλλοτε, αλλά ν' άγοράσωσιν έν τοις Εύρωπαϊκοίς χρηματιστηρίοις.

Άλλ' ένθ' τά τουρκικά χρεώγραφα διατηρήθησαν και διατηρούνται σταθερά, τά ελληνικά, όπερ έν άρχή τής έν Παρισίους κρισεως ήμειναν άκλόνητα. Απέστεισαν την έδομάδα ταύτην ήθεράν υποτίμησιν μί δικαιολογουμένην ήπ' ούδενός έκτάκτου γεγονότος. Η κυβέρνησις του κ. Τρικούπη ήποστηρίζομένη ήπ' ό μισθίσι έν τή βουλή πλειοψηφίας θεωρείται ισχυρά, τά τοκομη ήδια του ίανουαριου πληρώνονται εμπροθέσμως και άνελλιπώς, τό κεντρικόν ταμείον είναι εμπροθέσιμον εις πάσας άντου τας πληρωμάς. αι εις τών φούραν είσπραξεις αύξάνουσαι από μινός εις μίνα αποδικνύουσιν άκριβή τόν π' ούπολογισμόν, τά όμφοι α φοι ολογικά νομοσχέδια τά άναφή με τόν προσπολογισμόν έπισηφίζονται άνευ δυσχερειών ήπ' ό τής βουλής. Τί λοιπόν συμβάλει; Διά τί ή τοιαύτη ήψωσις του συναλλάγματος, και αι εξ Αθηνών μεγάλαι πωλήσεις χρεωγράφων έν τοις αριστοκρατικαίς χρηματιστηρίοις; Ημείς εις ούδέν άλλο δυνάμεθα ν' αποδώσωμεν την τοιαύταν κατάστασιν ή εις μεγάλας και ήπ' ό δύναμιν γενομένης περσοκοπίας ήπ' ήλπίδι προσεχούς ήψώσεως, τής όποιας μί πραγματοποιηθείσης ένεκα καιρικών περιστάσεων και τής έν Παρισίους έκπλοούσεως κρισεως, άνεπίσταν μιν αι έκπίδες περί προσεχούς βελτιώσεως, έκπέψων δέ οι περί μεγαλειτέρων ζηριών φόδοι, και ήμμεγαλοποιήθησαν οι κίνδυνοι, εκ τούτου δέ προσελήθησαν αι μεγάλαι και κατά μέγος καταναγκαστικαί πωλήσεις τών χρεωγράφων και ή υπερτίμησις του συναλλάγματος. Πεποιθόμεν ότι τό καιόν θά σταματήσει μετά την λήξιν τής μηνιαίας έκκαθαρίσεως, συμπίπτούσης μετά τής λήξεως του έτους και τής έκκαθαρίσεως τής έμπορικώς και τραπεζικώς ήποχρεώσεων.

Ν. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Και κατά την έδομάδα ταύτην ή άγορά μας διετέλεσεν έν άκρα γαλήνη, τό μιν ένεκαν άξιατολος εξ Εύρώπης τών κυριωτέρων ειδών, τό δέ ένεκα τών εορτών του νέου ήμερολογίου και τών παραμονών τών του παλαιού. Σιταρών ένθ' ήθεσίματα είχομεν όλίγα, αι πωλήσεις ήπ' ήρξαν λίαν περιορισμένοι ένεκα τής τών ξένων άλεύρων άφθόνου παρακαταθήκης. Έκ Ρουμυλίας έκομίσθησαν 32000 κοιλιά όστου πω-

ληθέντα από 9 1/2 έως 10 1/2 κοιλιά γρόσια κάτω λίθρας, τά δέ τής άνω από 8 1/4 έως 9 1/4. Διά του σιδηροδρόμου Ανατολής ήθεσαν 10000 κοιλιά δοθέντα από 8 3/4 έως 11, εκ Βαλτίμιου 8000 κοιλιά ληθέντα προς 10—10 1/2 και εκ Ρωσίας 6000 κοιλιά γίρας, πωληθείσης προς 7 γρόσια κάτω λίθρας. Ο σιτηρός όστις ήπέπεσεν εις γαλήνην, παραγορούμενος προς 36)37 πωράδες δι' έξαγοράν, άλλ' ούδεις άγοραστής. Κριθές μόνον 5000 κοιλιά έπωλήθησαν, τιμώται δέ από 10 1/4 έως 10 1/2. Σιτάλευς έπωλήθησαν 200 μόνον όστιακι από 23 έως 23 1/2 πωράδες κατ' όσιν. Η δέ ή ήμιν όνομαστικώς τιμώται 22 1/2—23 άγοραστό ή παρουσίαζόμενον.

Άλεύρων ήθεσίματα είχομεν έν συνόλω 11600 όστιακων, παρακαταθήσαν ήμωσ όθιμαντιήν είχομεν ένθ' όχρητικώς αι πωρήεις ήπ' ήρξαν περιορισμένοι εις τας τιμάς του παρελθόντος ήθημέρου.

Εις τά όσπρια συνέθη έκπεσμός με τάνην μεγαλιτέρου, διότι ήθεσίμων άφείρις είχομεν 5000 όστιακων ένθ' αι πωλήσεις ήσαν μέτριαι ή δέ παρακαταθήκη άνέρχεται εις 600 όστιακων. Έπερίβηθη έπωλήθησαν μόνον 180 όστιακι από 40 έως 52 και άδεις ένθ' εις τοις κινήσεσι ούδέν όργόν ήγένετο.

Και οι όσπρια λίαν ήχαρηόθησαν και έκπεσμός ήπ' ήλθεν εις τά κρηώτερα είδη αυτών. Οι καναρό-όστιακι, μί ήπ' ήτοίμενοι προς ήθεσίμωσαν εις τής 80 πωράδες δι' ή ή ήμιν και 82—83 δι' έσωτερικών καταλόγων. Εις τοις καναροόστιακων κρημία δέν έλασε κώμαν πρήξις. Λινοσίμων έπωλήθησαν 300 όστιακι προς 49—50 πωράδες και ήγγισον 450 όστιακι προς 23—23 1/2. Τά όσπρια ός και τά άναόνια διετέλεσαν έν άκρα ή ή τών τελευταίων περιφερομένων από 3 έως 6 γρόσια άναλόγως τής προσελήσεως.

Τά άρουσιανά διετέλεσαν εις την αήτην του παρελθόντος ήθημέρου όθεν, έκπλοούτος και πάλιν έκπεσμός εις τας πρώτας άνόστριακας ζαχαρίας, τιμώμενας 117—118 ένεκα πολλών ήθεσίμάτων.

Εις τά ρωσικά είδη έξαισολουθεί αξιόλογος κίνησις ός σιγάθως σημάτνει κατ' αυτών την εποχήν.

Έλαια Κυθωνιών και Αόραμίου νέα κατωτέρως ποιότητας έπωλήθησαν προς 3 7/8 έως 4 τό κρηώ-γρομμον και Μουσανίων και Κίου προς 4 1/4—4 1/2, εάν δ' ήπ' ήρξον έκλεκτά δια τρωήν έλαια ενόλωσ όήμερον 0' ήπελήθησαν τά 5—5 1/2.

Εις τά όσπρια είχομεν κίποιαν κίνησιν άνευ μεταβολής τιμών, άφείθησαν δέ 300 τόνοι εκ Βελγίου διαφόρων ειδών. Εις τά λοιπά μέτολλα μεταβολή δέν ήπ' ήξεν.

Η επί τών ήθεσίμων άκραξία έκπεσθη, αι δέ λαβοθήσαι κώρον μικραί πωρήεις σιγάθως σημάτνειζονται με τας έν Αγγλίη ήψώσις, ή κατάστασις δ' αυτη έξαισολουθήσει μέχρι παρελθούσης τών εορτών.

Έκ τών ειδών τής Ανατολής μόνον 21 κιβώτιον όστου Νήβης έπωλήθησαν από 123 έως 130 γρόσια και 47 όστιακι τραπεζιάνθου από 24 1/2 έως 28.

Ναύλωσις ούδεμία ήγένετο.

A. Z.

Ο Ίσχυρος ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Κωνσταντινούπολις-Ήγρη Τραπεζογραφίον ΝΕΟΛΟΓΟΥ.